

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Teke v Dupljah 16. ali 23. januarja

Duplje — Če bo konec tedna le zapadel sneg, kar si želijo predvsem organizatorji množične tekaške prireditve »Po poteh kokrškega odreda«, bodo teke v Dupljah v nedeljo, 16. januarja, sicer pa prihodnjo nedeljo, 23. januarja. Organizacijski komitei TVD Partizan Duplje predvideva takle program: v soboto, 15. januarja, s pričetkom ob 9.30 bo v Strahinju tekmovanje v biatlonu za slovenski pokal; v nedeljo ob 8.10 bo seja častnega odbora prireditve s pozdravnimi govori, ob 9.29 start teka na 15 in 30 kilometrov, ob 9.39 start rekreativcev in pionirjev na sedem kilometrov dolgi progi, ob 9.49 start vojakov, pripadnikov enot teritorialne obrambe in miličnikov na 15 kilometrov, ob 9.55 podelitev knjižnih nagrad za najboljše spise in likovna dela. Podelitve kolajin najboljšim posameznikom bodo takoj po končanem tekmovanju v posamezni disciplini.

Tržič — V Bistrici pri Tržiču so že zasadili prve »lopatke« za skladišče občinskih blagovnih rezerv. Družno ga gradijo delavci Gradbinca in SGP Tržič, denar pa ob pomoči bančnega posojila združujeta skupščina občine in Mercator. Skladišče bo predvidoma naréd konec poletja. — Foto: F. Perdan

Zdomci ne razmišljajo o vračanju

Med novoletnim obiskom v domovini so se na Gorenjskem na skupnostih za zaposlovanje pozanimali za delo le štirje zdomci — Obiska je bilo sicer več, toda vsi so želeli le potrdila za devizne nakupe

Gospodarsko razvita Gorenjska ima že vrsto let polno zaposlenost prebivalstva, zato tudi odhajanje na delo v tujino s tega področja ni imelo tolikšnega obsega kot drugje. Tudi v najbolj ugodnem času, ko se meje zahodnoevropskih držav za tuje delavce še niso docela zaprle, pred nekaj desetimi, petnajstimi leti, z gorenjskega področja ni šlo v tujino veliko delavcev. Po podatkih skupnosti za zaposlovanje Gorenjske je v obdobju 1965 do 1974 odšlo na tuje le okoli 2000 delavcev. Vsega skupaj je na začasnem delu v tujini z Gorenjske 3000 delavcev. To pomeni, da sta najmanj dve tretjini delavcev v tujini že več kot deset, petnajst let, in je prelomnica, ko se odločajo ali za vrnitev domov ali za podaljšanje dela na tujem, že mimo. Po tolikem času je namreč treba že govoriti o izseljenih, še posebej takrat, ko je z njihovi družinami. Večina si je v tem času že pridobila ekonomsko trdnost, saj gre v pretežni meri za kvalificirane delavce z iskanimi poklici. Verjetno se takšnim kategorijam delavcev tudi v tako neugodnih gospodarskih razmerah, kot so trenutno v zahodnoevropskih državah, ni treba preveč bati za zaposlitev. Očitno ne drži povsem trditve, da ob gospodarski recesiji najprej izgube delo tuji delavci. V Zah. Nemčiji je po podat-

kih za konec lanskega leta nezaposlenih že 2 milijona delavcev, med njimi le 12 odstotkov tujih. Jugoslovancev brez dela je v tej državi 36.000.

O počasnem spreminjanju statusa zdomcev, ki so na delu v tujini že drugo desetletje, v status izseljenec, govori ne nazadnje tudi sila skromno vračanje. Čeprav je v zadnjih dveh letih recesija v zahodnoevropskih državah občutnejša, se to ni odrazilo v bolj množičnem vračanju naših delavcev. Na Gorenjsko se je zadnja leta vrnilo za stalno le po 20 delavcev letno.

Da letos ne bo kaj prida drugače, za sedaj ni nobenih znamenj. Res je sicer, da delavci na začasnem delu v tujini ne skrivajo bojazni pred brezposelnostjo. Zaradi te negotovosti se jih je ob novoletnih praznikih tudi nekaj manj odločilo za obiske v domovini kot sicer. Pričakovali pa bi, da bi se med novoletnimi obiski bolj kot druga leta zanimali za možnost zaposlitve doma. Vendar so se v štirinajstih dneh, pred novim letom in po njem, pri skupnostih za zaposlovanje v vseh gorenjskih občinah oglasili le štirje delavci, čeprav so bila vsak dan odprta vrata in pripravljene informacije o možnostih zaposlitve na Gorenjskem. Tako pičlega zanimanja za možen povrtek v do-

movino vsaj na Gorenjskem že dolgo časa ni bilo. Po drugi strani pa spet ni mogoče reči, da zdomci niso prihajali na skupnosti za zaposlovanje: po novi uredbi so namreč te skupnosti pristojne za izdajanje potrdil zdomcem za nakup blaga z dinarji deviznega porekla in nekaj več kot 70 zdomcev je pri skupnostih iskalo samo ta potrdila.

L. M.

Pokal Vitranc bo!

Kranj — Dvainsajseti pokal Vitranc s tekama v slalomu in veleslalomu, ki štejeta tudi za svetovni pokal, bo tudi v primeru, če bo ob koncu januarja na smučišču tanka snežna odeja. Organizatorjem bodo priskočili na pomoč Avstrijci s snežnim topom. V soboto, 29. januarja bo na sporedu veleslalom, prvi tek ob 10. uri in drugi ob 13.30. Naslednji dan, v nedeljo, bo slalomski preiskušnja. Prvi tek se bo pričel ob 10.30 in drugi ob 13. uri. V teh dneh bodo v Kranjsko goro vozili posebni avtobusi in vlaki. Organizatorji pričakujejo tudi tokrat množični obisk, vsaj takšnega kot lani, ko se je pod Vitrancem zbralo prek 40 tisoč ljubiteljev alpskega smučanja.

Preberite v današnjem GLASU

10. STRAN

Prihranili 100.000 mark

Zaključni račun

Temelj načrtovanju

So lanska stabilizacijska prizadevanja ostala le pri pozivih ali so dala otipljivejše rezultate, bo pokazala akcija obravnavanja gospodarskih rezultatov v letu 1982 — Dejanski delavcev vpogled v gospodarjenje in temelj prihodnjega načrtovanja

Brdo — Na posvetu predsednikov občinskih, mestnih in medobčinskih svetov Zveze sindikatov Slovenije ter predsednikov in sekretarjev republiških odborov sindikatov dejavnosti v ponedeljek in torek na Brdu je bila beseda tudi o trenutno najaktualnejši nalogi sindikata, obravnavi lanskih gospodarskih rezultatov. Akcije »Zaključni računi 82« se bodo poleg sindikatov lotile tudi službe družbenega knjigovodstva, gospodarske zbornice, izvršni sveti in družbeni pravobranilci samoupravljanja. Do prihodnjega meseca bodo družno pripravili skupno poročilo o lanskem gospodarjenju.

V sindikatih že pet let sproti spremljajo in obravnavajo gospodarjenje, s čimer ne bedijo le nad ekonomsko uspešnostjo združenega dela, temveč tudi nad njegovimi samoupravnimi odnosi. Zaradi trših gospodarskih in političnih razmer v minulem letu bo letošnja sklepna obravnava zaključnih računov malce drugačna kot prejšnja leta. Sindikat je vse leto sproti razjasnjeval gospodarski in samoupravni položaj, zato so ob letu delavcem na voljo resnično izčrpni podatki o lanskem gospodarskem in samoupravnem dogajanju. Žal ta spoznanja še niso prodrli v zbornice združenega dela, kjer bi bilo moč še širše govoriti o gospodarjenju. Izsledki lanskega sklepnega obračuna gospodarjenja bodo predstavljali tudi temelj načrtovanju razvoja za leto 1983 in tudi srednjero-

čnega načrtovanja. V sindikatu bodo ob teh podatkih razmišljali, kako bo v prihodnje s porabo, kakšna usoda čaka gospodarsko šibkejšo, bo za stabilizacijski cilj potreben kak nov administrativen poseg in še o čem. S temi informacijami bo sindikat v prihodnje zastavljal svoj boj za stabilizacijo, prelom s slabim gospodarjenjem, neproduktivnim zaposlovanjem, delitvijo dohodka iz prazne vreče, naraščajočo inflacijo... Rezultat lanskega zaključnega računa naj bi bil dovolj govorjen temelj, na katerem bodo delavci gradili leto 1983. Delavci bodo hoteli poleg stanja v lastnih delovnih okoljih vedeti tudi, kako se gospodarji s sredstvi, ki jih združujejo v bankah, zavarovalnicah, samoupravnih interesnih skupnostih, terjali pa bodo tudi razjasnitev mnogih samoupravnih odnosov v združenem delu, kako se uresničujejo dogovori, povpraševali po odgovornosti.

Poročila o gospodarjenju (priprave jih bodo SDK, gospodarske zbornice in izvršni sveti) ter o uresničevanju samoupravnega položaja delavca (tu bodo sindikatom pomagali družbeni pravobranilci samoupravljanja) bodo morala biti jasna, primerljiva in ne zgolj številčna slika lanskega leta, kajti delavci jih hočejo za pomoč pri načrtovanju, odločanju o prihodnjem gospodarjenju to ne bo smel biti le »pesek v oči« in speljevanje s prave poti.

D. Z. Žlebir

Uradni vestnik Gorenjske

V torek, 18. januarja 1983 bomo objavili KAZALO predpisov in drugih aktov objavljenih v Uradnem vestniku Gorenjske v letu 1982

Veseli na naravnih drsališčih — Sneg noče in noče napraviti veselja šolarjem, ki so v začetku tedna za nekaj dni odložili šolsko učenost. Na smučišča so v teh dneh odšli le največji navdušenci, večina pa išče sprostitve in razvedrila na drsališčih. V teh dneh pride šolarjem prav vsaka zamrznjena luža. — Naš posnetek prikazuje mlado in staro na bobotškem drsališču, kjer je zaradi mraza prek celega dne ledena ploskev dovolj debela in varna. Foto: F. Perdan

Obilica predpisov hromi nagrajevanje po delu

Nagrajevanje po delu in rezultatih dela sodi med razvojne cilje, ki naj delavca motivirajo za boljše gospodarjenje. Čeprav imamo na to temo obilico dokumentov, ki pravno, tehnično, samoupravno in ekonomsko razmotavajo zapleteno problematiko dohodkovnih odnosov, pa manjka nekoga vzvoda, ki bi teoretično izdelana merila prenesel v prakso.

Rečeno je, da težki gospodarski časi in vse manj sredstev za porabo zanimajo uveljavljanje načel delitve po delu. Deloma to drži, saj kaže dohodek najprej ustvariti, šele nato deliti. Zaradi prednosti izvoza delov-

ne organizacije namenjajo vse sile proizvodnji za tuje tržišče, da bi bile s pridobljenimi devizami sposobne enostavne reprodukcije, pri tem pa izgubljajo precej dohodka. Tudi omejene naložbe niso v prid dolgoročno večjemu dohodku, to pa kajpak vpliva tudi na delitvena razmerja.

Sodeč po dokumentih, sprejetih o delitvi po delu, bi moralo biti to dobro urejeno, vendar tega področja še vedno ne obvladujemo. Nekaj premikov je sicer v neposredni proizvodnji, kjer so postavljena merila za količino, kakovost in gospodarnost dela dokaj enostavna.

Zatakne pa se pri merjenju strokovnih del in tudi administracije. V proizvodnji se je kajpak mudilo uveljaviti pravičnejše nagrajevanje delavcev na težavnih delih, saj je k temu silil neprestan odлив. Mnogokje so to rešili enostavno — kar povprek so vsem proizvodnim delavcem prisodili za nekaj odstotkov višje dohodke. Krivica je storjena delavcem, ki morda drugje prispevajo enako ali še več, a so njihovi dohodki slabši.

Različni dohodkovni položaji delavcev iste stroke, ki približno enako prispevajo k pridobivanju dohodka, ni nič nenavadnega, saj so tudi delovne organizacije v različnem položaju. Pobožna želja sindikata je »za približno enako delo približno enako plačilo«. Toda, dokler bodo dohodek bolj krojile cene kot delo, je težko uveljaviti takšno prakso. Težko, ne pa nemogoče. Čeprav delavec ob nešteti sporazumi sčasoma izgublja up, da bodo teoretske formulacije o nagrajevanju po delu kdaj postale resničnost, sindikat pripravlja še en dokument. Do konca prihodnjega leta bo sprejet panožni sporazum o takoimenovanih »stičnih delih« v posameznih strokah. Ob primerjavi takih, podobnih delovnih organizacij in panog naj bi nastala merila, razumnejša od današnjih.

Rešitev seveda ni v predpisu, ki bo nadvladal vse dosedanje, temveč v izmenjavi izkušenj med organizacijami in panogami, kjer bodo najbolj vedeli, kako od zapisanega v prakso. Da z novimi predpisi o nagrajevanju po delu ne bi znova zašli zgolj v teorijo, ki je ne bo mogoče prenesti v prakso, se kaže opretni na družbeni katalog del in na merila, ki bodo usmerjala delitev dohodka v panogah. Če bo ta korak uspel, bi se lahko v nekaj letih uveljavil celoten sistem nagrajevanja po delu in rezultatih dela.

D. Z. Zlebir

Kršitelji in prekoračitelji

Po večkratni razpravi je radovljiški izvršni svet vendarle povedal, katere organizacije so v devetih mesecih lanskega leta pri osebnih dohodkih kršile dogovor in so označene kot prekoračitelji

Radovljica — Po večkratni razpravi je radovljiški izvršni svet na zadnji decembrski seji sprejel sklepe, ki se nanašajo na izvajanje dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v devetih mesecih lanskega leta. Vse organizacije združenega dela, ki so v devetih mesecih presegle rast osebnih dohodkov, morajo do zaključnega računa poračunati osebne dohodke z dejanskim stanjem primerljivega dohodka, v načrtu za letošnje leto pa morajo kot osnovo upoštevati lani dovoljeno maso za osebne dohodke.

Kot kršitelje so označili Gozdarsko-kmetijsko združeno Srednja vas, radovljiško temeljno organizacijo PTT Kranj, Specerijo Bled, temeljno organizacijo Igralnica HTP Bled in Frizerski salon Nada iz Radovljice. Iz neupravičenih vzrokov so prekoračili izplačila osebnih dohodkov v primerjavi s polletjem. Kot objektivno so upoštevali le novo investicijo Golf, ki se nanaša na več izplačanih sredstev za osebne dohodke pri Igralnici.

Kot prekoračitelje so označili tiste organizacije združenega dela, ki sicer prekoračujejo dovoljeno rast sredstev za osebne dohodke, vendar je iz podatkov razvidno, da upošteva-jo priporočila izvršnega sveta in se jim odstotek presegeganja manjša. To so Filbo Bohinjska Bistrica, LIP Bled, Kmetijska zadruga Bled, Elmont Bled, Murka Lesce, Mizarstvo Mira Radovljica, Komunalno gospodarstvo Radovljica in Zavod za gojitev divjadi Bled.

Zaradi objektivnih okoliščin ni kršitelj Ključavničarstvo Radovljica, kjer rast presegajo zaradi kadrov-

skih sprememb, in Čevljarstvo Triglav Bohinjska Bistrica, kjer so povprečni osebni dohodki zelo nizki.

Za vse temeljne organizacije, ki imajo sedež delovne organizacije izven občine in presegajo dovoljeno maso sredstev za osebne dohodke, so ugotovili, da so usklajene na ravni delovne organizacije. To so Iskrični temeljni organizaciji Instrumenti Otoče in Mehanizmi Lipnica, Kartonažna tovarna Ljubljana — temeljna organizacija Jelplast Kamna gorica, Živila Kranj — temeljna organizacija Trgovina Bled in Kompasov hotel Stane Žagar v Bohinju.

Med delovnimi skupnostmi je rast osebnih dohodkov močno presegla Verigina, vendar upravičeno, zaradi organizacijskih sprememb. Delovna skupnost Planum Radovljica, ki prav tako močno presegla rast osebnih dohodkov, je podala obrazložitve, iz katere je razvidno, da so na osnovi meril usklajeni. Delovna skupnost GLG Bled pa je osebne dohodke izplačevala skladno z rastjo osebnih dohodkov članic sestavljene organizacije.

Organizacije združenega dela s področja negospodarstva, ki so v devetih mesecih presegle 16-odstotno dovoljeno rast osebnih dohodkov. Osnovna šola Lesce, Osnovna šola A. T. Linhart Radovljica, Knjižnica A. T. Linhart Radovljica, Osnovna šola Gorje in zdravstveni domovi.

Šolski center Radovljica in Dom dr. Janka Benedika po izvedenem poročilu ne presegata dovoljene rasti, iz utemeljenih razlogov pa ni kršitelj delovna skupnost telesnokulturne skupnosti.

M. Volčjak

Delegati niso pismonoše

Gorenjsko posvetovanje o nadaljnjem razvoju delegatskega sistema

Jesenice — V Sloveniji so se ta teden začela posvetovanja o nadaljnjem razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov. Organizacija jih republiška skupščina v sodelovanju z republiško konferenco socialistične zveze in republiškim svetom zveze sindikatov. Osrednja vprašanja na posvetih, ki bodo trajali do konca tega meseca, so položaj delegacij v temeljnih samoupravnih skupnostih, delo družbenopolitičnih organizacij v njih in metode ter načini dela skupščin. To so prvi posveti v tem mandatnem obdobju v republiki. Ocena le-teh bo služila za razpravo v republiški skupščini 30. marca, ko naj bi se na podlagi poročila dogovorili za naloge, oblike in metode dela v prihodnje. V sredo je bilo takšno posvetovanje za predstavnike vseh gorenjskih družbenopolitičnih skupnosti na Jesenicah.

Na področju razvijanja delegatskega sistema in delegatskih odnosov sta za nami že dve mandatni obdobji, zato nekaj pionirskih izkušenj na tem področju že imamo. Prav v sedanjem tretjem obdobju pa smo pričeli nekaterim administrativnim pritiskom in to pomeni veliko preizkušnjo za naš delegatski sistem.

Druga pomembna ugotovitev s posveta na Jesenicah je, da je učinkovitost našega delegatskega sistema odvisna od učinkovitosti družbenopolitičnih organizacij. Izhajati je treba iz ugotovitve, da se delegatsko odločanje ne začne pri delegatih v skupščini, marveč pri ljudeh. Zato je treba krepiti neformalno delo in si prizadevati, da pripravljane skupščinski programi ne bo prepuščeni strokovnim službam, ki imajo pri odločanju, so prevelike. Temu so krive neučinkovite metode, kratki roki za obdelavo gradiv pred sejo, neusklajenost skupščinskih programov s programi družbenopolitičnih organizacij, premalo nakazanih variantnih rešitev, neusklajenost občinskih programov skupščin z republiško skupščino, predlaganje in uvrščanje rešitev na dnevni red na samih sejah brez možnosti predhodnih razprav itd.

Nedavne programske seje občinskih konferenc socialistične zveze so pokazale, da so delegatske skupščine po izvolitvi začele zelo zavzeto z delom. Vendar pa ta zavzetost zadnje čase popušča. Ker gre šele za začetek mandatnega obdobja, v takih primerih najbrž ne gre vedno za slabšo usposobljenost delegatov, marveč za neke vrste malodušje. Razlike med deklarirano vlogo delegatov in dejanskimi možnostmi, ki jih zliko med deklarirano vlogo delegatov in dejanskimi možnostmi, ki jih imajo pri odločanju, so prevelike. Temu so krive neučinkovite metode, kratki roki za obdelavo gradiv pred sejo, neusklajenost skupščinskih programov s programi družbenopolitičnih organizacij, premalo nakazanih variantnih rešitev, neusklajenost občinskih programov skupščin z republiško skupščino, predlaganje in uvrščanje rešitev na dnevni red na samih sejah brez možnosti predhodnih razprav itd.

Vse to povzroča, da imamo v naših skupščinskih klopeh včasih dva osnovna tipa delegatov. Prvega predstavljajo nekakšne pismonoše, ki iz občin prinašajo sprejeta stališča in se na primer v usklajevalnem postopku niso pripravljali spustiti v dialog pri zagovarjanju svojih stališč; zato raje popustijo. Druga skrajnost pa so tako imenovani uniformirani delegati, ki niso nič drugega kot nekdanji »poklicni« odborniki ali poslanci. Pri slednjih nastop največkrat nima nič skupnega s stališči delegacij. Oboje ni usklajeno z bistvom delegatskih skupščin, za kar nosijo precejšnjo odgovornost družbenopolitične organizacije.

Tokratni posvet je bil namenjen bolj organizacijskim vprašanjem pri razvijanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov in je pokazal, da je na Gorenjskem na vseh področjih potrebno večje frontno usklajevanje v okviru socialistične zveze. Ugotovili so tudi, da kasnije z izobraževanjem delegatov. V prihodnje bi na tovrstnih posvetih morali posvetiti večjo skrb tudi vsebinskim vprašanjem, kar bi nedvomno prav tako pripomoglo k boljšemu delovanju delegatskega sistema.

A. Žalar

Najpomembnejši ostaja izvoz

Pred delegate kranjske občinske skupščine prihaja predlog resolucije za leto 1983, ki ohranja že z osnutkom začrtane materialne okvire razvoja

Kranj — Delegati kranjske občinske skupščine bodo na prvi letošnji seji razpravljali o predlogu letošnje resolucije o politiki družbenogospodarskega razvoja v občini Kranj. Osutek resolucije je skupščina sprejela že konec novembra, razprava o osnutku, še bolj pa dosti kasneje znani materialni okvir razvoja v tem letu, ki jih je prinesla republiška resolucija, pa so vplivali na precejšnje spremembe predloga resolucije.

Izvozne naloge kranjskega gospodarstva so vsekakor tudi v predlogu resolucije med najpomembnejšimi, čeprav še vedno po posameznih delovnih organizacijah ostajajo pri prvotnih napovedih o izvozu in uvozu za to leto. Kranjsko gospodarstvo je napovedalo 17-odstotno rast konvertibilnega izvoza in enako rast skupnega izvoza, ob tem naj bi se uvoz s konvertibilne zvečal za 14 odstotkov, skupni uvoz pa za 19 odstotkov. Vse te planske naloge pa je še niso usklajene v skupnosti za ekonomske odnose s tujino, zato tudi posamezne zadolžitve glede izvoza v resoluciji še niso navedene.

Materialni okvir razvoja so v predlogu kranjske resolucije ostali

nepremenjeni. Obseg industrijske proizvodnje naj bi se povečal letos za 3 odstotke. Ko je o predlogu resolucije razpravljali na zadnji seji kranjski izvršni svet, je menil, da takšno povečanje ni prezahtevno, saj temelji predvsem — tako kot tudi v republiki — na povečevanju proizvodnje električnih strojev in aparatov, prav ta dejavnost pa je v kranjski občini zelo razvita. Pomembnejše povečanje proizvodnje je predvideno tudi v kmetijstvu, zato so v predlogu za razliko od osnutka resolucije vneseni podrobnejši podatki o predvidenem količinskem porastu pridelave hrane v letu 1983.

Predlog resolucije ne prinaša nič novega glede investiranja v tem letu, možnosti ostajajo še naprej skromne, spisek prijavljenih investicij ni spremenjen, niti še ni določena prioriteta. Prav tako ni bistvenih sprememb glede gospodarske infrastrukture; gre le za manjše dopolnitve, kot so gradnja severnega priključka komunalne cone na magistralno cesto, možnosti sovlaganja v premo-govnike in drugo.

Povsem drugačno pa je zdaj v predlogu razporejanje družbenega proizvoda dohodka in oblikovanje

sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb. Usmeritve v predlogu resolucije zdaj predvidevajo za 35 odstotkov počasnejšo rast bruto osebnih dohodkov za rastjo dohodka, kar pomeni, da bodo lahko bruto osebni dohodki letos porasli za 15 odstotkov, sredstva za skupno porabo, ki bodo rasla za polovico počasneje od dohodka, pa naj bi bila letos večja za 11,5 odstotka. V celoti pa bodo sredstva za skupno porabo v občini še nekoliko višja, ker se bodo morala povečati sredstva za socialno varnost brezposelnih, usposabljanje invalidov in višja bodo tudi nadomestila osebnega dohodka za bolezni. Višja od predvidenih v osnutku resolucije bodo tudi sredstva za republiške interesne skupnosti.

Predlog resolucije prinaša tudi spremembe v poglavju o zaposlovanju v letu 1983. Čeprav postopek usklajevanja v skupnostih za zaposlovanje glede napovedi o potrebah po delavcih v tem letu z organizacijami združenega dela še teče, se bodo rezultati usklajevanja verjetno povsem približali resolucijskemu enemu odstotku povečanja zaposlitve v tem letu, kar z novimi in nadomestnimi zaposlitvami pomeni 830 delavcev. Predlog resolucije še posebej poudarja zaposlovanje pripravnikov in zmanjševanje vseh oblik izrednega dela.

L. M.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Zdravljica z zlatim tiskom

Partizanski tehniki in tiskarji so bili posebna udarna sila narodnoosvobodilnega boja. Bili so edinstven primer ilegalne dejavnosti v središču okupirane Evrope, na ozemlju, ki ga je okupator štel za sestavni del Reicha. Na Gorenjskem je njihovo delo teklo nepretrgoma vsa leta vojne v najtežjih pogojih ilegale. Raslo in doživljalo udarce, kot je rasel narodni upor vse do končne zmage nad fašističnimi silami.

Ni naključje, da so na svečanosti ob praznični občini Škofja Loka podelili domicilno listi. Skupnosti partizanskih tehnikov in tiskarjev Gorenjske, saj so med vojno le-ti najmojše delovali prav na področju sedanje občine Škofja Loka. Lahko bi se reklo, da je bila tem območju zibelka partizanskega gibanja na Gorenjskem. Tod so se prvi letaki z njimi parolami pojavili že avgusta leta 1941. Pozno jeseni 1942. leta je začela delovati tehnika Poljskega bataljona. Že pred poletjem 1943 so delovale dobro organizirane tehnike pri Pokrajinskem komiteju KPS za Gorenjsko, rajonska tehnika v Primoževi žagi v Škofji Loki in rajonska tehnika za Selško dolino v Davči. 1944. leta so nastale tri nove tiskarne: julija v Poljski dolini ter Trilof in

Donas v Ločniški grapi oziroma kasneje v Davči in na Jelovici. Iz tega leta je treba omeniti še rajonsko tehniko v Veštrskem mlinu, ki je nesrečno končala 8. februarja, 1944. leta. Njeno delo je nadaljevala Tehnika T 1A, ki je delala v Martinj vrhu, kasneje imenovana Benko. V Davči je tehnika pod Ocvirkom dobila ime Darja, blizu Rudnega pa je delovala tehnika T3 A, kasneje imenovana Drava. Razen navedenih so delovale še tehnike posameznih vojaških enot, ki so se zadrževale na škofjeloškem območju.

Iz teh in drugih skupin je v skupnost povezanih še prek 180 borecev, ki se običajno zbirajo nekeje v škofjeloški občini na delovnih in tovariških srečanjih in pripravljajo tudi zgodovino delovanja partizanske tehnike na Gorenjskem.

Vse to je vodilo predsedstvo republiškega odbora ZZB NOV Slovenije, medobčinski svet ZZB NOV in občinske družbenopolitične organizacije, da so se odločili podeliti tej partizanski enoti oziroma skupnosti domicil v Škofji Loki. Odločitev je bila še toliko lažja, ker partizanski tehniki in tiskarji skušajo po svojih močeh prispevati k raziskavi razvoja delavskega gibanja na okrožju Škofja Loka.

Tehniki in tiskarji so delali med vojno v najtežjih razmerah vendar vedno tesno povezani z ljudmi na terenu. Njihovo delo je bilo primer skrajnega potrjevanja in neverjetne

iznajdljivosti. To je bila svojevrstna borba z okupatorjem, ki se je dobro zavedal moči partizanskega tiska in njegovega vpliva na potek vseljudskega odpora. Partizanski tisk je predstavljati stalen stik partizanskega jedra z najširšimi množicami in prodiral v sleherno vas in hišo. Vzpodbujal je ljudi v najtežjih trenutkih boja, posredoval novice z vsega sveta in novice o uspehih partizanske vojske v Jugoslaviji. Neusmiljeno je razkrinkaval prave namene in zločine okupatorja ter hlapčevstvo in izdajalstvo domače reakcije in posegal tudi med same pripadnike protirevolucionarnih sil. Tako kot je rasla med vojno naša nova oblast, je tudi partizanski tisk postal vse bolj orodje te oblasti, ki je skozi tisk izražala visoko stopnjo organiziranosti in nove državnosti. Številni proglasi, uredbi, pozivi ob mobilizacijah, urejen sistem žigov in drugo so bili možni le ob obstoju mreže tehnik in tiskarn.

Od leta 1941 do 1945 je na Gorenjskem delovalo blizu 50 ilegalnih tehnik in tiskarn. Pri svojem delu so uporabljale najpreprostejše naprave za raznoževanje pa tudi tiskarske stroje na električni pogon, ki so bili zadnja moda tistega časa ter originalno skonstruirani ter izdelani v legalnih in ilegalnih delavnicah. Pokrajinska tehnika v Davči je imela celo svojo lastno električno centralo, kar je svojevrsten primer iznajdljivosti in organiziranosti tehnikov in tiskarjev. Negreledna je količina tiska in literature, ki so jo izdelali v štirih letih; vse od dnevnih radijskih ročil in raznih obvestil do številnih brošur v neverjetnih nakladah in opremi ter rednem periodi-

čnem tisku glasil posameznih organizacij OF, pa tudi nekaj tako reprezentativnih izdaj, ki ne bi bile v čast celo današnjim najmodernejšim tiskarnam.

Kot vrhunec tehnične stvaritve velja omeniti izdajo Borovih pesmi in reprezentativno izdajo Prešernove Zdravljice, ki je ponesla slavo gorenjskih partizanskih tiskarn širom po domovini. Posebno izdelana Zdravljica z zlatim tiskom je bila poslana Titu in Kardelju kot izraz neomajne zvestobe Gorenjske našemu vodstvu.

V vseh teh tiskarnah je delovalo več kot 220 ilegalnih tehnikov in tiskarjev, še veliko večje pa je število sodelavcev, znanih in nezanih terencev, ki so z veliko tveganja in iznajdljivosti preskrbovali tehnične in tiskarske materiale. Njihova imena bo treba šele zapisati in ohraniti podatke tudi kasnejšim pisemnim zgodovine.

Prav zaradi pomena partizanskega tiska je bil tudi krvni davek visok. Prek 40 mladih življenj je ugasnilo v tej svojevrstni borbi z okupatorjem in domačimi hlapci. Padli so v borbah, ko so branili svoje tehnike, pri prenosu materiala, pogosto zaradi izdajstev. Še prav posebno kruto se je okupator maščeval nad ujetimi partizani in ilegalci, za katere je vedel, kakšni dejavnosti so pripadali. Okupator se je namreč zavedal, da so tehniki in tiskarji najnevarnejša brigada, ki je ni mogoče uničiti z nobenim orožjem, in da partizanski tisk ustvarja vedno nove borce, s katerimi se bodo prej ali slej spopadli na bojnem polju.

L. B.

Ne sejem zaradi sejma

Ko je bil pred sedmimi leti v Kranju prvič na ogled sejem drobne gospodarstva, je bila to novost, ki je obetala. Še več. Kot bi oživelo in vzcvetelo obrtništvo, od najbolj znanega težkega kovinarja, plastičarja, stavbnega mizarja, pa do tistih drobnih obrtnikov, pletilj, šivilj, drobnih galanterij. S cele Gorenjske so prišli, s Primorske, Štajerske, Dolenjske. In potem še iz zamejstva. Bili so to sejmi, resnično vredni ogleda. Sklepale se so kupčije, prodajalo se je dobro in zadovoljni so bili tako obiskovalci kot razstavljalci.

Potem se je pričelo osipati. Vse manj je bilo med obrtniki interesov, da bi pokazali tu svoje stvaritve, vse manj je bilo tudi obiskovalcev na sejmu malega gospodarstva. Zadnji sejem, pripravljen v novi hali gorenjskega sejma, je bil sicer za oko zelo lep, toda miniaturn. Če bi ne bilo delovnih organizacij s svojo kooperantsko ponudbo, bi skoraj ne bilo kaj videti.

Naj torej še vztrajamo s takim sejemom? Naj bo sejem zaradi sejma? Naj se obrt združi s kmetijstvom in lovstvom v en sejem?

Kje so vzroki za tako razmišljanje?

Komisija za razvoj drobnega gospodarstva pri Občinski konferenci SZDL v Kranju se je konec decembra v vsi resnostjo lotila tega problema. Predstavniki obrtnega združenja Kranj so odločeni, da pod takimi pogoji, kot doslej, ne bodo več pripravljali sejma in vabili obrtnikov, kajti dogajalo se je, da ti, tudi če si jim dal brezplačen prostor, ni hotel več priti. Zveza obrtnih združenj Slovenije pa kot bi se norčevala: vsakemu obrtnemu združenju je odrinila po 5 starih milijonov, pa če je to imelo 20 ali 200 razstavljalcev.

Za nezainteresiranost obrtnikov je kriva tudi visoka cena razstavnega prostora, ki bi vsaj morala biti različna: višja za prodajo, nižja za razstavo. Gostinci, ki prihajajo sem, delajo v nemogočih pogojih: brez vode, brez strehe, vsakič v drugem kotu, vse improvizirano.

Včasih je množičnost dajala tisti pravi impulz sejmu drobnega gospodarstva in tudi gnala njegovo rast in kvaliteto. Preko 700 obrtnikov ima samo kranjska občina, preko 2500 cela Gorenjska. Močan sejem bi lahko imeli. Poleg celjskega. Še Primorska bi se lahko spomnila in osnovala svojega. Pa Dolenjska. Ne, obrti nam ne manjka. Le drugačno politiko je treba tu zavzeti. V republiškem merilu bi se morali izkristalizirati kriteriji, kakšen program mora imeti sejem drobnega gospodarstva. Celjski sejem je prevzel obliko prvotnega kranjskega sejma in dobil vso podporo Zveze obrtnih združenj Slovenije. Vsa finančna in moralna podpora gre tja, kljub temu, da Kranj intenzivno išče novih oblik, višji nivo. Lep primer je spodbujanje kooperantskih poslov zadnja leta.

Letos naj bi na sejmu drobnega gospodarstva v Kranju prikazali cel sklop industrijskega in zasebnega dela, vse možnosti kooperantskega povezovanja, proizvodnjo za izvoz in za nadomeščanje uvoza, inovacije v obrti, sejmski servis in pester spremljajoči del, kjer bodo obrtniki s prve roke informirani o carinah, davkih, ugodnostih izvoza in podobnem. Zanimiv program vsekakor, kateremu bi morali prisluhniti vsi, predvsem pa Zveza obrtnih združenj Slovenije.

D. Dolenc

Urejanje kmetijskih zemljišč

Jesenice — Na začetku tretjega leta srednjeročnega obdobja v jeseniški občini že ugotavljajo, da bodo izboljšali plodnost tal na načrtovanih površinah, medtem ko vsega predvidene zemljišča ne bodo izsušili. V zadnjih dveh letih so očistili groblje in grmičevje na 80 hektarjih ter uredili 150 hektarjev hribovskih pašnikov. V naslednjih treh letih bodo v občini za pašništvo usposobili nadaljnjih 150 hektarjev ter 200 hektarjev družbenih površin, s katerimi gospodarijo pašne skupnosti, njihov lastnik pa je temeljna organizacija Kooperacija Radovljica. Z izsuševanjem bi v občini pridobili 86 hektar-

jev plodnega kmetijskega zemljišča. To zaradi zahtevnosti del in pomanjkanja denarja do leta 1985 ne bo urednjeno. V kmetijsko zemljiški skupnosti se bodo za ta korak odločili, če se bo v občini ustavilo krčenje obdelovalnih površin v nižini.

V tem srednjeročnem obdobju so načrtovali tudi prvo zložbo zemlje. Ponovno so nameravali razkosati 50 hektarjev kmetijskega zemljišča pri Žirovnici. Načrte za zložbo pripravljata jeseniška kmetijska zemljiška skupnost. Delo otežuje problem, kje bo potekala bodoča gorenjska avtocesta.

C. Z.

V treh občinah bolje, v dveh slabše kot lani

Gorenjsko gospodarstvo izvozi približno 900 dolarjev več na prebivalca kot slovensko — Proizvodnja je bila lani približno enaka predlanski — Vzrok za stagnacijo je pomanjkanje surovin — Materiali za proizvodnjo se kljub zamrznitvi cen dražijo in jedo dohodek izvoznemu gospodarstvu — Zamrznitev je le fasada, za katero se skrivajo najrazličnejša izsiljevanja

Gorenjsko gospodarstvo je bolj izvozno usmerjeno kot slovensko: lani je znašal v Sloveniji izvoz na zaposlenega približno 3.400 dolarjev, na Gorenjskem pa skoraj 5.300 dolarjev. Skoraj dve tretjini so gorenjski kolektivni izvozniki na tržišča s trdo valuto in so v zadnjih treh letih izvoz podvojili. Od 140 milijonov dolarjev leta 1979 so prišli na 280 milijonov lani. Uvoz pa je bil vsa leta enak in sicer so s konvertibilnega področja uvozili za 190 milijonov dolarjev. Tako je pokrivanje uvoza z izvozom že več kot 120 odstotno.

V izvozu so se lani najboljše odrezali tekstilci in čevljarji, elektrodelovalna industrija je ostala na enaki ravni, kovinsko predelovalna je izvozila nekaj manj, železarji pa so izvoz povečali za 43 odstotkov. Precej težav so lani imeli tudi lesarji, predvsem zato, ker so izgubili nekatera tržišča v Združenih državah Amerike.

Proizvodnja je bila lani približno enaka kot predlani, ker je v nekaterih industrijskih panogah vse leto primanjkovalo materiala za proizvodnjo. Kar 67 odstotkov delovnih organizacij je bilo slabo preskrbljenih z domačimi materiali, 21 odstotkov delovnih organizacij je bilo zaradi tega v kritičnem položaju, kar pomeni, da je bilo le približno 12 odstotkih delovnih organizacij približno primerno oskrbljenih. Podobno je z uvoženimi surovinami. Šestnajst odstotkov je govorilo o kritični preskrbljenosti, 65 odstotkov o slabi, drugi pa o bolj ali manj zadovoljivi. Več kot tretjina delovnih organizacij je imelo tudi velike težave s tekočimi gorivi in slaba polovica s pomanjkanjem obratnih sredstev.

Kljub temu pa so v kranjski, radovljiški in tržiški občini lani dosegli boljše poslovne rezultate, slabši pa so bili na Jesenicah in v Škofiji Loki. Skupno se je družbeni proizvod dvignil za približno 27 odstotkov, kar spriči inflacije pomeni, da je manjši kot leta 1981.

Izgube gorenjskega gospodarstva še niso kritične, čeprav so veliko večje kot pred letom. Po prvih ocenah je jeseniška železarna v zadnjih treh mesecih zmanjšala izgubo, ki je konec septembra znašala 360 milijonov dinarjev. Kranjska Sava je leto sklenila z okoli 70 milijoni dinarjev

izgube. Če je jeseniška izguba posledica velikega izvoza in nizkih cen na svetovnem trgu, je pri Savi drugače. Material za gume je dražji, kot so cene gum na domačem trgu. Izgubo ima tudi kranjski KŽK in sicer Mlekarna zaradi nove sirarne, za katero je že treba odplačevati anuitete, vendar so njene zmogljivosti zaradi pomanjkanja mleka le slabo izkoriščene. Približno dvajset milijonov dinarjev izgube bodo pokrili v okviru KŽK. Med zgubaši je tudi Elektro Gorenjske in sicer znaša okoli 60 milijonov dinarjev. Kdo jo bo pokrili, se bo treba dogovoriti v okviru Slovenije.

Se en pozitiven premik je bil narejen lani v Gorenjskem gospodarstvu: več so investirali. V zadnjih nekaj letih so sredstva za investicije namreč že tako upadla, da gospodarstvo niti ni več obnavljalo svojih zmogljivosti, kar pomeni, da je začelo nazadovati, kar bi v prihodnjih letih prav gotovo imelo negativne posledice tako za proizvodnjo kot za izvoz. Tako je bilo za investicije v gospodarstvu predlani vloženi komaj 10 odstotkov družbenega proizvoda. Lani pa je bilo za investicije v gospodarstvo v desetih mesecih namenjenih skoraj 5 milijard dinarjev od tega 2,2 milijarde za izvozno proizvodnjo, dobrih 420 milijonov dinarjev pa tudi v kmetijstvo. Največje investicije so bile v Savi, Planiki, Elanu, Iskri Kibernetiki, Alplesu in še nekaterih drugih tovarnah.

Se nekaj je značilno za lani: kljub zamrznjenim cenam so se cene materialom za proizvodnjo izredno dvignile. Tako v gospodarstvu menijo, da je zamrznitev le fasada, za katero se skrivajo najrazličnejša izsiljevanja.

Tako so v PEKU povedali, da so se nekateri materiali za čevlje lani podražili tudi do 90 odstotkov, material pa v ceni čevlja predstavlja kar 60 odstotkov. Zato stroški rastejo veliko hitreje kot dohodek. PeKO naredi pet odstotkov obutve v Jugoslaviji in izvozi 14 odstotkov jugoslovanskih čevljev, za kar je lani iztržil 13 mili-

jonov dolarjev. Ker mora tudi uvaziti in sovlagati, sovlagatelji pa zahtevajo tudi vedno višjo participacijo, je moral v tujini najemati premostitvene kredite, kar je zelo drago. Enake probleme imajo tudi v ALPINI.

V ALPLESU prav tako poudarjajo, da je končni proizvajalec na udaru in se mu slabša dohodek. Kljub zamrznitvi se namreč s pomočjo samoupravnih sporazumov cene surovin namreč dvigujejo. Lep primer so iverice, ki bi jih uvozili ceneje, kot jih plačujejo doma. Tuji partnerji seveda priznajo svetovne cene surovin.

Na enak problem opozarjajo v kranjskem IBIJU. Incel iz Banja Luke bi moral po pogodbi lani dobiti 2000 ton surovin, dobili pa so jih 500 ton manj. Hkrati pa se je cena med letom podvojila. Podražitev seveda ni bila nikjer priznana in javno prikazana, temveč je zgedala takole: Ibi je moral, če je hotel dobiti surovine, podpisati reklamacijske zahteve, kar je surovino podražilo za tretjino, potem je moral prispevati za pokritje izgub iz leta 1981 v Inclu in sicer kredit za pet let z dveletnim moratorijem in ker je še lani šlo tovarni težko, je še za pokritje izgub prispeval še 32 milijonov dinarjev. Tako je IBI plačal surovino enkrat dražje kot bi jo plačal na svetovnem trgu, kamor je izvozil več kot polovico svoje proizvodnje, seveda po ceni, ki priznava svetovne cene surovin.

Takšnih in podobnih primerov bi lahko poiskali prav v vsaki tovarni. Prav ti pa opozarjajo, da se še vedno v velikem delu gospodarstva še nestabilizacijsko obnašajo oziroma poznajo le svoj, ne pa tudi družbeni interes. To pa so tudi vzroki, zakaj nujni cilji tako pogosto ostajajo le cilji.

Kljub vsem tem težkim pogojem in anomalijam, ki se postavljajo na pot pa je gorenjsko gospodarstvo za letos postavilo izredno zahtevne cilje. Družbeni proizvod naj bi porastel med 2 in 3 odstotki, konvertibilni izvoz za 15 in proizvodnja tudi za 2 do tri odstotke.

L. B.

KŽK — največji pridelovalec semenskega krompirja

Odvisnost od vremena in bolezn

Semenski krompir s polj Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske je znan domala po vsej Jugoslaviji — Pri sedanjem načinu pridelovanja so odvisni od vremena in bolezn; ko bodo odstranili zunanje vplive, bo kranjsko seme lahko prodrlo tudi na tuje tržišče — Kdaj objekt za hitro množenje krompirja v Senčurju

Kranj — Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske je lani na 169 hektarjih površine pridelal 2850 ton krompirja, od tega 2100 ton semenskega. Povprečni hektarski donos je bil za 30 stotov nižji kot leto poprej, ker je toča zadnje dni junija prizadela krompirjevim nasadom za 13 milijonov dinarjev škode. Pri poznih sortah je bil zavoljo tega pridelek manjši tudi za polovico. Toča se je usula na polja v času, ko je krompir bujno rasel. Strokovnjakom v temeljni organizaciji Kmetijstvo ni preostalo drugega, da predčasno, deset do štirinajst dni prej, uničijo krompirjevo nadrast.

Gorenjski kmetijski kombinat je največji pridelovalec semenskega krompirja v Sloveniji in med večjimi v državi. V naši republikli pridelujeta na družbenih površinah seme le še Kmetijski inštitut Slovenije in kmetijska zadruga Dravograd. Ves ostali semenski krompir pridelajo kmetje kooperantje; na Gorenjskem ga ti letno posadijo 90 hektarjev. Po dogovoru skrbi inštitut skupaj z zadrugami predvsem za seme domačih sort (igor, vesna ...). Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske pa za tuje (saskia, desirée, jaerla in druge). Od lanskoletnega pridelka ga je 400 ton zadržal za lastne potrebe, preostali je namenjen prodaji. 700 ton so ga do novega leta odkupile kmetijske organizacije z obmoškega območja, kjer so krompir je posadili ali ga bodo v tem mesecu. Januarja nabavljajo seme pridelovalci s priobalnega pasu in v februarju bodo ponj prišli tudi »celinci«. Kombinat namreč upošteva dogovor z ljubljansko Se-

menarno, prek katere poteka tudi vsa prodaja, da porabniki lahko dobijo krompir v senčurjskem skladišču le šest tednov pred sajenjem. Povpraševanje po semenskem krompirju s polj gorenjskega kombinata je vsako leto večje od pridelane količine. Prodali bi ga še znatno več, če bi se preusmerili v pridelovanje sort, ki so pri nas iskane (jaerla).

Čeprav kranjsko seme na jugoslovanskem trgu velja za kakovostno, zaradi premajhnega vlaganja v raziskovalno delo in posodabljanje načina pridelovanja ni doseglo takšne ravni, da bi lahko enakovredno konkuriralo na svetovnem tržišču. Gorenjske razmere le niso tako idealne za pridelovanje semenskega krompirja, saj je zelo odvisno od vremena in od različnih bolezn. Zdravi nastanji jedilnega krompirja na Gorenjskem so le še očiški med močno okuženimi, zato je iz leta v leto večja možnost, da se okužijo tudi redki nasadi semenskega krompirja.

Še boljše kakovost semena — kratko bo moč razmišljati tudi o izvozu — bodo odstranili zunanje vplive in skrajšali čas pridelovanja osnovnega semena s šestih na tri leta. Temeljna organizacija Kmetijstvo v Senčurju je le, kdaj bi se uresničeno in za kakšno ceno. Sedanja gospodarska gibanja namreč niso najbolj naklonjena naložbam, za katere je potrebno uvoziti večino opreme. To pa za načrtovano gradnjo objekta za hitro množenje krompirja v Senčurju vsekakor velja.

C. Zaplotnik

NA DELOVNEM MESTU

Metod Novak, delavec davčne inšpekcije v Kranju

Izterjave niso nič novega

Hud vik in krik so pred novim letom zagnali kranjski obrtniki — pa verjetno tudi v drugih občinah — češ, kakšen teror zganja nad njimi naenkrat davkarija, da jim hoče zapleniti zdaj avto, zdaj televizor, zdaj zlatino, oni pa nimajo denarja, ker imajo denar pri delovnih organizacijah, ki jim ne plačujejo redno, davkarija pa noče nič slišati o kakšnem odlo-

gu... Da je nekaj tega le res, nas je prepričal kratek seznam, ki je bil nekaj dni pred novim letom obešen v občinski veži in je razglašal dražbo štirih osebnih avtomobilov, dveh barvnih televizorjev, brusilnega stroja in hi-fi naprave. Takih razglasov res ni veliko ali pa posledje nismo bili pozorni nanje.

Kako je s stvarjo, smo izvedeli iz prve roke pri Metodu Novaku, vodji kranjskih davčnih inšpektorjev.

»Izterjave že vsa leta po vojni niso nič novega. Zdaj bolj, zdaj manj. Res pa je, da je v začetku leta 1982 republiški izvršni svet odločil, da moramo vse izterjave družbenih obveznosti pospešiti in doseči najmanj 95-odstotne izterjave dolžnih zneskov. Republiška uprava za družbene prihodke pa je zahtevala, da se strogo držimo predpisov. Pospešene izterjave so torej zadele vse občinske uprave za družbene prihodke.

Posameznim davčnim zavezanecem se je dohodek iz leta v leto bistveno večal in so pri odmerah nastajale večje razlike, ki jih je bilo treba plačati v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe. V zvezi s tem so sledile tudi večje akontacije za tekoče leto.

Pri nekaterih je to zneslo res veliko. Vemo tudi, da nekaterim obrtnikom delovne organizacije ne plačujejo redno in verjetno tudi res nimajo denarja. Vendar pa so pomanjkanja denarja največkrat krive zaloge, ki so si jih posamezni obrtniki naredili zaradi položaja, v kakršnem smo: težko je dobiti surovine, repromaterial, zanje obetajo višje cene, pa jih nakupijo toliko več, če jih le dobe. Tako je zmanjkalo denarja za tekoče plačevanje družbenih obveznosti.

D. Dolenc

Mladi o angažirani glasbi

Škofja Loka — Med zadnjimi akcijami škofjeloške OK ZSMS v minulem letu je bila prav gotovo tudi okrogla miza o angažiranih zvrsteh glasbe, ki jo je konec decembra pripravila tamkajšnja komisija za idejno-politično delo in MK.

Že v uvodu, ki ga je podal predsednik komisije Franci Kovač je bilo rečeno, da so se lani odločili za obširnejši program nekakšnih debatnih večerov, tematskih okroglih miz, ki pa so večinoma izzvenele bolj kot ne kot »Sizifovo delo«, čeprav je bila tematika izbrana načrtno, s področij, kjer so mladi najbolj prisotni in bi torej utegnile pobuditi tudi največji interes.

Nekaj ključnih vprašanj, ki so se nanizala že v samem začetku srečanja za okroglo mizo, med njimi tudi — ali glasba predstavlja obliko izražanja interesov mladih in če jo, zakaj se s tem bori ali, kaj v določeni glasbeni zvrsti oziroma glasbi vidimo ali, zakaj je določena glasba angažirana oziroma zakaj ni, vse to in še marsikaj je prizadevanju redkih razpravljalcev navkljub ostalo brez argumentiranih in jasnejših odgovorov.

Zato pa so se toliko učinkoviteje ustavili pri vprašanjih, ki zadevajo punk kot glasbo, a tudi kot mladinsko oziroma kot gibanje sploh ter brez dvoma razjasnili nekaj, za razumevanje tega brez dvoma najnovejših in osnovnih podatkov in dejstev — marsikdo med mladimi (predvsem pa tudi med starejšimi) namreč o tem nima ravno do potankosti razčiščenih pojmov — če bi jih namreč imel, bi punka ne obravnavali in o njem ne sodili tako, kot je to v »modi« pri nas, z redkimi izjemami seveda, ki pa družbeno še zdaleč niso relevantne oziroma obče priznane.

Nedorečen je ostal tudi pojem angažiranosti glasbe kot take, kar je bila morda poglavitna pomanjkljivost same okrogle mize. Pojem bi bil pač treba razjasniti, ga opredeliti; na tej teoretski podlagi bi razgovor nedvomno lažje krenil v pravo smer. Dogašek pa je kljub temu začrtal nekaj konkretno oprijemljivih izhodišč za nadaljnje uveljavljanje teoretične besede o glasbi kot interesni dejavnosti mladine, če bo seveda do slednjega prišlo — v kar bi pravzaprav sploh ne bi smeli dvomiti.

Boris Bogataj

Kulturni koledar

JESENICE — Amatersko gledališče Tone Čufar bo drevi ob 19.30 s komedijo **Iva Brešana »Hamlet v Mrduši Donji«** gostovalo v Ribnem. V nedeljo, 16. januarja ob 19. uri pa prav tako z Brešanovo komedijo v Gorjah.

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše se predstavlja likovna skupina **Studio Signum**: Živko Kladnik, Gordana Kunaver, Nejš Slapar, Andrej Pibernik, Breda Orest in Franci Zagorčnik. V galeriji Mestne hiše je odprta razstava portretnih plastik in medalj **Vladimirja Štovička**. V Mali galeriji in v Stebrišni dvorani si lahko ogledate razstavo **Partizanske delavnice na Slovenskem**. V galerijskih prostorih v baročni stavbi na Tavčarji 43 je odprta razstava **Slovenska fotografija med obema vojnama**, ki jo je pripravil Kabinet slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju. Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponekdajšnjih so zaprte.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji na loškem gradu je odprta razstava del članov **Združenja umetnikov Škofja Loka**. Oglejte si jo lahko ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. in od 14. do 17. ure.

POLJANE — V Osnovni šoli Poljane nad Škofjo Loko je v častitev krajevnega praznika obletnice poljanske vstaje ter občinskega praznika odprta razstava akvarelov **Ivana Seljaka-Opiča**.

Studio za svobodni ples v Prešernovem gledališču

Plesna upodobitev Leonora po motivu slovenske ljudske pravljice »Mrtvec pride po ljubico« — V vznemirljivem gledališkem večeru nastopata Jasna Knez in Jani Kovačič v koreografiji Damirja Zlatarja

Kranj — Drevi ob 19.30 bo v kranjskem Prešernovem gledališču nastopil ljubljanski studio za svobodni ples z atraktivno in v precejšnji meri tudi polemično uprizoritvijo LEONORE, ki jo je koreograf Damir Zlatar FREY uprizoril že pred dvema leti. Ustvarjalci LEONORE so svojo gledališko izpoved vpeli v motiv slovenske ljudske balade »Mrtvec pride po ljubico« ter s svojim atraktivnim nastopom vznemirili kritiko in seveda predvsem publiko. Motiv slovenske ljudske balade je bil ustvarjalcem le osnova za lastno nadgradnjo, za lastno vizijo, ki se sproža v nekonvencionalni postavitvi in ne nazadnje v razumevanju ter sodobnem do-

jemanju same balade skozi gledališka izrazna sredstva.

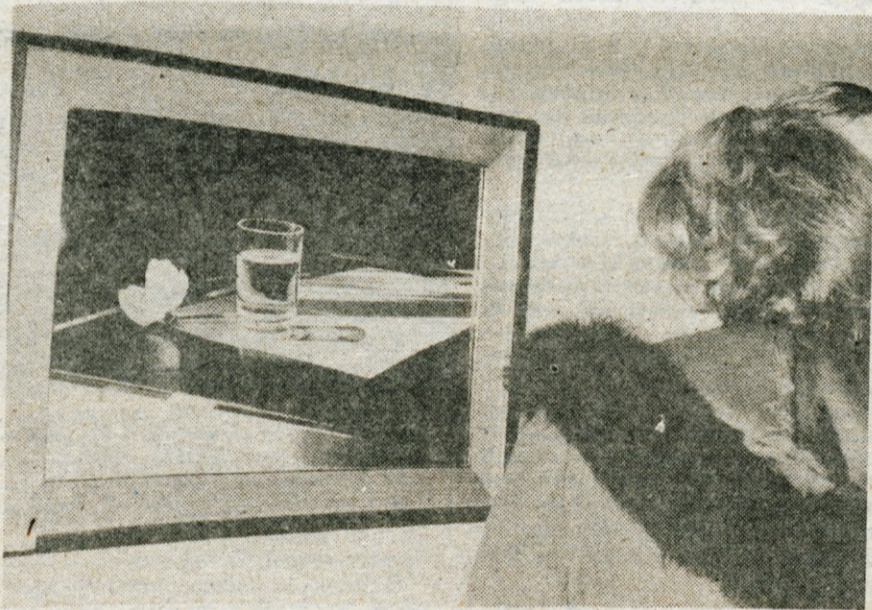
V naslovni vlogi Leonore se nam bo predstavila Jasna Knez (kot plesalko je kranjsko občinstvo na žalost še ne pozna, v kranjskem gledališču pa je v letošnji sezoni angažirana kot koreograf) v vlogi Mrtvega ženina pa Jani Kovačič, ki seveda sodeluje predvsem kot glasbenik.

Predstava bo v kranjskem gledališču za neabonmajsko publiko. Z gostovanjem želi kranjsko gledališče popestriti svojo gledališko ponudbo ter privabiti tudi tisto občinstvo, ki želi spoznavati resnične in ustvarjalne poti gledališke in glasbene govorice sodobnosti.

M. L.

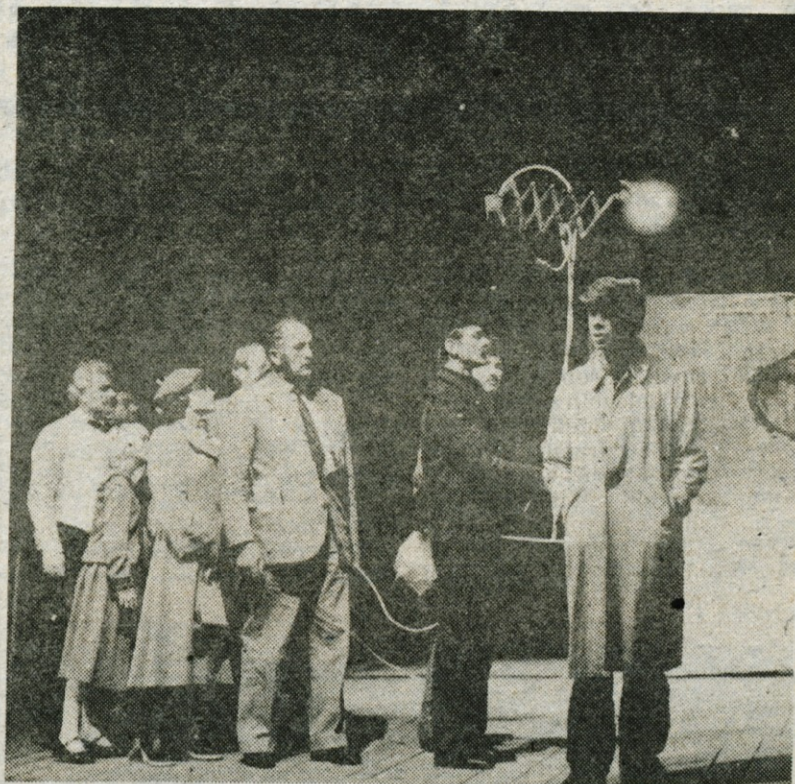
Koncert učencev glasbene šole — V praznovanje škofjeloškega občinskega praznika se je vključila tudi škofjeloška Glasbena šola, ki je v petek, 7. januarja pripravila koncert v galeriji na loškem gradu. Igrali in peli so učenci glasbene šole. Koncert je bil hkrati prijeten uvod v otvoritev razstave del članov Združenja umetnikov Škofja Loka in slovesno podelitev Groharjeve nagrade. Foto: F. Perdan

Razstava del članov Združenja umetnikov — V galeriji na loškem gradu je Združenje umetnikov Škofja Loka pripravilo vsakoletno likovno razstavo, že četrto po vrsti. Predstavljajo se člani združenja, med njimi seveda tudi dosedanja Groharjevi nagradenci: France Mihelič, Gabriel Stupica in Ivo Šubic. Razstavo si lahko ogledate ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. in od 14. do 17. ure. Foto: F. Perdan

V soboto, dne 15. januarja
1983
NAKUPOVALNA SOBOTA
v
veleblagovnici
GLOBUS
odprto: od 8. do 19. ure

Prizor iz uprizoritve drame D. Rupla »Pošljite za naslovníkom« v izvedbi PDG iz Nove Gorice

Teden slovenske drame 83 — Prešernovo gledališče Kranj

**Franc Forstnerič: Ljudstva, daleč
in v blatu**

**Dimitrij Rupelj: Pošljite
za naslovníkom**

Mali oder mariborske Drame z uprizoritvijo pesniške zbirke — Usoda intelektualca v novogoriški uprizoritvi

Mariborski gledališčniki menda niso na Tednu slovenske drame nikoli manjkali. V letošnjem letu so uprizorili dve slovenski deli. Najprej Forstneričevo Ljubstavo, proti koncu leta pa tudi mladinsko igro Zarka Petana: Obtoženi volk. Za letošnji Teden drame sta si selektorica in organizator festivala izbrala ugledališčenje Forstneričeve pesniške zbirke. V zadnjih letih imamo v slovenskem gledališču, gledano dovolj splošno, precej primerov uspešnih gledaliških predstav, ki ne temelje na čvrstem dramskem tekstu, marveč na poeziji, ki je namenjena prvenstveno branju. Zato je toliko bolj dražljiva varianta odrske upodobitve čiste poezije. Pri vseh takih uprizoritvah naletijo ustvarjalci predstave na niz problemov, ki jih ne bi smeli reševati na rovaš poezije. Pri vizualizaciji poezije seveda ne gre za kakšno skupinsko ali posamično recitacijo, ampak predvsem za iskanje (znotraj vsebine posamezne poetske izpovedi) nevidne meje med govorno besedo, tišino, pomensko gesto, ritmom... Kje so torej možnosti in meje poezije v odrski govorici? O tem so gledališko razmišljali ter preverjali mariborski gledališčniki skupaj z Forstneričevo poezijo, ki jo je posebej za predstavo pripravil dramaturg Tone Partljič. Zanimivo in seveda sveže branje Forstneričeve poezije nam bodo na Tednu slovenske drame predstavili igralci: Vlado Novak, Sandi Krošl, Majda Herman, Breda Pugelj, Irena Mihelič, Anica Sivec in Nataša Sirk. Ob dramaturgu so predstavo soustvarjali režiser Voja Soldatovič, scenograf Zmago Jeraj, kostumografka Vida Zupan, lektorica Lidija Simonič ob pomoči Franceta Forstneriča ter glasbenika Mira Omerzel-Terlep in Matija Terlep.

Z drugega konca gledališke Slovenije prihajajo gostje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Tako kot Mariborčani LJUBSTAVO so tudi oni v preteklem letu krstno uprizorili dramo Dimitrija Rupla: POŠLJITE ZA NASLOVNÍKOM, za katero je dramatik dobil idejo v usodi in presenetljivi življenjski poti intelektualca, »neprilagodljivega« revolucionarja Vladimirja Martelanca, ki je šestkrat prepotoval morsko razdaljo med Sovjetsko zvezo in Francijo, ne da bi ga ta ali ona stran hotela sprejeti na kopno. Avtor je ob krstni uprizoritvi svoje drame zapisal: »Jasno je potemtakem, da Vladimirja (Martelanca) postavljam ob svoje videnje današnje usode intelektualca, nemara tudi umetnika; da ob zgodovinsko gradivo (na njeno ozadje, tako rekoč) postavljam tudi naše dileme, naše začudenje, svojo grozo, svoje probleme.«

V Ruplovi uprizoritvi sodeluje ves ansambel Primorskega dramskega gledališča, ki so ga okrepiли nekateri gostujoči igralci. Predstavo so pripravili režiser Zvone Šedlbauer, scenograf Boro Rotovnik, kostumografka Alenka Bartl, glasbenik Ivo Meša in lektor Srečko Fišer.

Tako kot mariborska in novogoriška uprizoritve so v glavnem tudi vse ostale predstave krstne uprizoritve, kar pomeni, da bo letošnji Teden slovenske drame sestavljen iz uprizoritev najnovejših, sodobnih rokopisov naših dramatikov.

M. L.

Pridobivanje novih članov knjižnic

Radovljica — Matična knjižnica A. T. Linhart Radovljica je v začetku januarja objavila nov poslovnik knjižnice za leto 1983, ki določa pogoje za vpis v članstvo knjižnice in letošnjo članarino ter izposojevalnino.

Matična knjižnica ima v občini mrežo 13 krajevnih knjižnic s skupnim fondom nad 64.000 izvodov knjig, izposoja pa doseže letno okoli 90.000 knjig. Po zadnjih podatkih, ki so jih razčlenjevali tudi delegati na 4. seji skupščine Kulturne skupnosti Radovljica, ko so pretresali problematiko knjižničarstva v radovljiški občini, se število bralcev giblje različno po krajih in doseže nekaj nad 2700 rednih bralcev, ki so večinoma tudi že člani knjižnice. Po novem poslovniku bo članarina znašala v letu 1983 za odrasle v Radov-

ljici, na Bledu, v Lescah in v Bohinjski Bistrici 200 din, v drugih krajih občine, kjer imajo knjižnice pa 150 din. Za učence osemletk v vseh krajevnih knjižnicah znaša enotna članarina letos 50 din.

Nečlani si bodo lahko sposojali knjige po enkratni izposojnini 10 din za izvod, za revijo pa 5 dinarjev. Izposojevalni rok za leposlovne knjige je 14, za strokovne knjige pa 30 dni. Zamudnina se računa tedensko: za vsak zamujeni teden 3 din za vsako knjigo.

Poslovnik določa tudi druge pogoje, ki jih morajo izpolnjevati člani in drugi izposojevalci knjig. Upati smemo, da se bo tudi letos prijavilo v članstvo veliko novih predvsem mladih bralcev, ki tudi sicer predstavljajo velik del rednih bralcev.

Kje so najdražja stanovanja

Šele dosledno upoštevanje vseh dogovorjenih elementov, ki vplivajo na ceno stanovanj, bi pokazalo, če so stanovanja v Kranju najdražja v Sloveniji

Kranj — So novozgrajena stanovanja v Kranju v minulem letu res najdražja v Sloveniji in Jugoslaviji? Na to vprašanje so skušali odgovoriti v Kranju na tiskovni konferenci, ki jo je v torek pripravil Indok center, udeležili pa so se je predstavniki gradbenih podjetij in organizacij, ki se ukvarjajo z načrtovanjem in pripravi na gradnjo in prodajo stanovanj.

Povod za razpravo so bili pravzaprav podatki republiškega zavoda za

statistiko, ki jih je objavil prejšnji mesec. Po teh podatkih je bila namreč kranjska občina v prvem polletju lani s ceno kvadratnega metra novozgrajenega stanovanja na prvem mestu v Sloveniji, Slovenija pa na prvem mestu v Jugoslaviji. Cena kvadratnega metra novozgrajenega stanovanja naj bi znašala v Kranju 25.813 dinarjev, v Sloveniji pa 23.957 dinarjev.

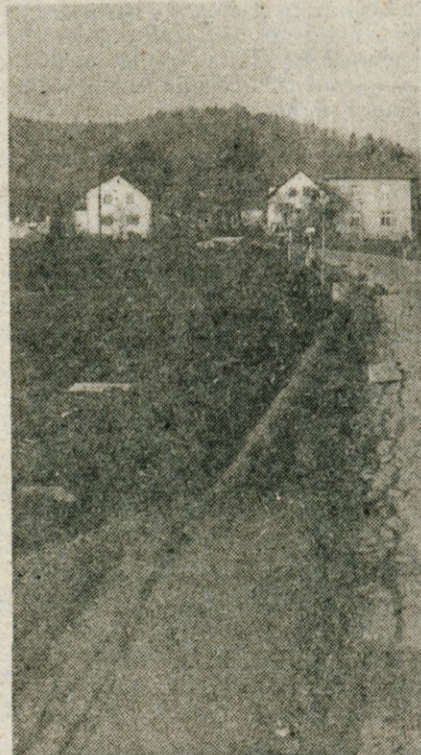
Razgovor je pokazal, da je takšna ugotovitev na podlagi statističnih po-

datkov dvomljiva. Odgovora, če so kranjska stanovanja res najdražja, ni bilo (slišati je bilo neutemeljene oziroma premalo podprte domneve, da ni tako), prav tako ne, zakaj. Kako to? Osnovna ugotovitev je bila, da prikazane statistične cene niso primerljive, ker ne upoštevajo vseh elementov, ki vplivajo na ceno stanovanj. V Sloveniji namreč obstaja družbeni dogovor, v katerem je kar petnajst elementov, ki jih je treba upoštevati pri izoblikovanju končne cene kvadratnega metra stanovanja. Tako se na primer začne z odškodnino za zemljišča in nasade, nadaljuje s stroški za izdelavo vse potrebne dokumentacije, komunalno ureditvijo, gradnjo in obrtniški deli, opremo, stroški za zunanjo ureditev in konča s stroški kotlarn ter odlaganjem odpadkov in vršenjem hišne samouprave. Če bi vsi upoštevali vse te elemente (našteli pa nismo vseh petnajst), potem bi bila primerjava realnejša. V Kranju pravijo, da dosledno upoštevajo vse kar določa ceno in da teh podatkov tudi pred nikom ne skrivajo. Povsod pa ne delajo tako. Ob primerjavi končnih števil se zato statistično skrivajo.

V Kranju si prizadevajo, da bi bila gradnja čim bolj kvalitetna in tudi cenena. Odločno tudi zanikajo, da bi bila določitev končne cene novozgrajenega stanovanja premalo nadzorovana. Občinska skupnost za cene skrbno bedi nad spoštovanjem in preverjanjem vseh elementov, ki vplivajo na ceno stanovanj. Ob tem še vedno velja, da so stroški za komunalno urejanje stavbnih zemljišč v končni ceni kvadratnega metra med najnižjimi. Možnosti, da bi bila stanovanja čim cenejša, je seveda več; tako v še slabšem opremljanju, slabši ureditvi okolice in drugem siromašenju stanovanj. Vendar so tu določene meje in standardi, ki jih je treba obdržati in spoštovati. Ena od oblik, ki pa se je v zadnjem času zavestno poslužujejo tudi projektanti, je ta, da v stanovanjih skušajo doseči manjšo kvadraturu, kar sicer nekaj podraži kvadratni meter stanovanj, v bistvu pa poceni stanovanje kot celoto. Zanimivo je tudi mnenje, da bi bila stanovanja lahko cenejša, če bi na večjih zazidalnih površinah v občini imeli le enega ali dva tipa gradenj, ne pa tako kot sedaj, ko so na manjšem kompleksu trije, štirje ali več.

Najpomembnejše na področju stanovanjske gradnje pa je nedvomno vprašanje, na katerega bi si morali v prihodnosti odgovoriti vsi skupaj. Gre za to, kako smo pravzaprav danes produktivni pri projektiranju, v gradbeništvu, opremi in podobnem. Najbrž bi si morali prizadevati tudi, da se dokopljemo do ustreznih normativov za projektiranje in graditev, za komunalno opremljanje, za enotno terminologijo za investicijske programe... Potem bomo lažje govorili o poceni in dragih stanovanjih in lažje tudi s prstom pokazali na tiste, ki so najdražji.

A. Žalar

Varnejša peš hoja — Ob cesti II. reda Vaše-Goričane bodo še letos uredili 1,75 metra širok pločnik, ki bo prispel k večji varnosti pešcev, predvsem otrok, ki tod hodijo v osnovno šolo. Približno 900 metrov dolg pločnik urejajo delavci komunalne delovne organizacije Ljubljana. -fr

M. Volčjak

Ovsiše pri Podnartu — Štirirazredno osnovno šolo na Ovsišah adaptirajo od meseca oktobra. Do začetka drugega polletja šolskega leta bodo otroci imeli začasno pouk v prostorih doma kulture v Podnartu. Do takrat naj bi bila končana obnovitvena dela na poslopju, zamenjana okna, dograjen dimnik, urejeni novi tlaki v učilnicah in obnovljeno pročelje šole. (dp) Foto: D. Papler

Za mleko in meso poslej iz osebnih dohodkov

V radovljiški občini pripravljajo uvedbo 1-odstotnega prispevka iz kosmatih osebnih dohodkov za financiranje samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane — Doslej so sklad financirali predvsem iz občinskega proračuna, ker poslej to ne bo več mogoče, se odločajo za obliko, ki so jo mnoge slovenske občine uvedle že pred leti

Radovljica — Samoupravni sklad za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane so v radovljiški občini osnovali aprila lani. S sredstvi so ga napolnili predvsem iz občinskega proračuna, ki je lani skladu namenil dobrih 106 milijonov dinarjev. Letos bo financiranje sklada iz proračuna usahnilo. Ker se bo dosedanji 3-odstotni občinski prometni davek stal v republiški proračun, bodo proračunski prihodki manjši in viškov ne bo več. Prav iz viškov proračuna pa je bilo lani moč namenjati denar za sklad in blagovne rezerve.

V radovljiški občini jim torej ne preostaja drugega, kakor da podobno, kot so to storili že v mnogih slovenskih občinah, uvedejo prispevno stopnjo iz kosmatih osebnih dohodkov za financiranje sklada, in predlagajo, da bi znašala 1 odstotek. Delegati občinske skupščine naj bi na februarški seji sprejeli ustrezen odlok.

Razumljivo, da je v zdajšnjih razmerah združenemu delu težko sprejemati nove obremenitve, vendar je to edini izhod, da bodo prebivalci radovljiške občine letos oskrbljeni z mlekom in mesom. Vseposod v Sloveniji tako rešujejo prepad med cenami mesa in mleka ter stroški prireje, ki cene že krépo presegajo. Razliko pokrivajo z denarjem, ki se zbere v skladu, zakon pa predpisuje, da ga je moč napolniti s prispevno stopnjo ali iz občinskega proračuna. Če se v radovljiški občini ne bodo odločili za novo prispevno stopnjo, iz občinskega proračuna pa sredstev ne bo moč nameniti, obstaja boja, da bo zelo slaba predvsem oskrbljenost z mesom, ki ga dobivajo pretežno od drugod. Če rejcem ne bodo pokrili razlike v ceni, bo šlo meso v druge občine, kjer skladi za intervencije v kmetijstvu in porabo hrane niso prazni.

Program radovljiškega kmetijskega sklada, če mu lahko kar tako rečemo, obeta celo nekoliko boljše oskrbo, kot je bila letos, saj v občini načrtujejo 8,5 odstotka večjo prirejo mleka in 4,3 odstotka večjo prirejo mesa.

Občinski program mora biti seveda usklajen z republiškim, ki sredstva usmerja predvsem v premirane staleže krav, prireje mleka in pitanja goveda. Premije so pogojene z občinskimi sredstvi in občina mora prispevati svoj delež, da je upravičena do republiških premij. Radovljiška občina mora tako letos prispevati okoli 8 milijonov dinarjev.

Sami pa bodo morali v radovljiški občini zbrati denar za nadomestila razlik med proizvodno in prodajno ceno mesa. Glede na običajno oskrbo s svinjskim in govejim mesom bodo potrebovali 12 milijonov dinarjev.

Za nadomestila pri prireji mleka morajo občine združiti sredstva v republiški sklad in radovljiški prispevek bo letos znašal 3,3 milijona dinarjev.

Radovljiški kmetijski sklad bo letos moral zbrati denar še za pospeševanje kmetijske proizvodnje v višinskem območju, za zavarovanje živine in za strokovno pospeševalno službo. Zavarovanje živine so uvedli lani in akcija je dala zelo dobre uspehe. Zato z njo nameravajo nadaljevati. Že pred časom so se odločili, da bodo posebej podprli hribovske kmetije, ki bodo deležne dodatnih stimulacij. Pomena pospeševalne službe seveda ni treba posebej poudarjati, kakor tudi drugih akcij za povečanje kmetijske proizvodnje.

Vsega skupaj bo radovljiški kmetijski sklad letos potreboval 35 milijonov dinarjev, pretežno bo seveda namenjen za pokrivanje razlik med stroški prireje in prodajnimi cenami mesa in mleka.

Naziv v plačilni kuverti

Vsako delo je častno, so nas učili že v osnovnošolskih klopih, toda očitno morajo do tega spoznanja nekateri prehoditi precej dolgo pot

V eni od kranjskih delovnih organizacij konfekcijske stroke so pred časom ugotavljali, da nekatere delavke že dlje časa ne dosegajo norme. Ko so ugotovili, da ne gre za kakšne prehodne težave, ki vplivajo na delovno storilnost, so sklenili predlagati zanje premestitev na druga dela in opravila. Na ta način bi seveda odpravili vrzel v delovnem procesu, razen tega pa se je nedoseganje norme tudi izredno poznalo na osebnem dohodku delavk, saj so prejemale tudi do 30 odstotkov manj. Šlo je za mlajše in zdrave delavke, ki pa jim očitno normirano delo nikakor ni ustržalo. Zato so nekaterim od njih ponudili, da bi opravljale dela snažilke. Na ta dela in opravila so sicer običajno zapobli slovali delavce po razpisih, torej zunanje, vendar nekako niso imeli srečne roke, saj so te delavke pogosto po nekaj mesecih odšle drugam ali ostale doma zaradi varstva otrok. Očitno jim je več pomenil ti podatek o dosti višjem osebnem dohodku. Očitno jim je več pomenil naziv delavke v proizvodnji. Verjetno so v delovni organizaciji delavke premestili na druga opravila v proizvodnji. Obenem pa zdaj razmišljajo, da ne bi več razpisovali prošnih del in opravil za snažilke, pač pa za vzdrževalke prostorov ali vzdrževalce delovnega okolja in podobno. Upajo, da bo naziv dovolj imeniten in da ne bodo ostali brez »snažilke«.

O tem, kakšen naziv ima, prav gotovo ne razmišljala, toda družbeno koristno delo pomeni za družino dohodek, pa naj ima tak ali drugačen naziv.

L. M.

Kako organizirati turizem

V radovljiški občini vidijo dve možnosti reorganizacije turističnega gospodarstva, o čemer se pogovarjajo že nekaj let — Prva možnost je težko uresničljiva, vendar bi dala najboljše rezultate. Druga možnost je torej okrepitev sedanje povezanosti v okviru turistične poslovne skupnosti

Radovljica — O reorganizaciji turističnega gospodarstva se v radovljiški občini pogovarjajo že dobri dve leti, vendar bistvenih premikov doslej ni bilo. Občina ima za razvoj turizma obilo možnosti, zato so zdaj razprave ponovno podprli z rezultati turističnega gospodarstva, ki zaostajajo za slovenskih povprečjem. Vse bolj je torej jasno, da je obilo slabosti tudi znotraj turističnega gospodarstva radovljiške občine.

O turističnem gospodarstvu in njegovih razvojnih usmeritvah bodo na akcijski konferenci 28. januarja podrobno spregovorili radovljiški komunisti. Pripravili so gradivo, ki je zdaj v javni razpravi. Nedavno ga je obravnaval tudi občinski izvršni svet, ki ima seveda pri razvoju turizma v občini osrednje naloge in se mora nenehno zavedati, da ima turizem v radovljiški občini prednost. Turizem in nekatere gospodarske veje ne morejo živeti na istem prostoru, saj slednje ogrožajo razvoj turizma. Pri uporabi prostora mora biti zato nenehno prisotna skrb za varstvo okolja, za razvijanje s turizmom skladnih gospodarskih vej.

Največja slabost turističnega gospodarstva radovljiške občine je slaba organiziranost, tako na ravni občine kot turističnih krajev. Bled in Bohinj nista povezana, govorimo lahko celo o nasprotjih. Turistično gospodarstvo je razdrobljeno tudi v posameznih krajih, kar je najbolj opazno na Bledu. V radovljiški občini vidijo dve možnosti reorganizacije turističnega gospodarstva. Prva je fizična združitev turističnega gospodarstva na ravni turističnega kraja, kar bi omogočilo učinkovito delo in vodenje turističnega gospodarstva. Vendar je takšna možnost težko uresničljiva, čeprav bi dala najboljše rezultate. Tako preostane okrepitev sodelovanja v okviru turistične poslovne skupnosti, ki je nekaj rezultatov vendarle že dala.

Gradivo za akcijsko konferenco vsebuje vrsto konkretnih predlogov in nalog. Tako pripravljajo drugačno delitev turistične takse med turističnim društvom in turističnim gospodarstvom, saj slednje doslej pri njenem trošenju ni bilo udeleženo. Razpravljalci na seji izvršnega sveta so

med drugim poudarili, da mora biti krita drsalna dvorana na Bledu, da se dobi svojo pravo vlogo, saj zdaj sramota in ne ponos Bleda, da je treba odločno zavzeti stališče da srednja šola za gostinstvo in turizem ostane na Bledu, še več, da vključi v gostinsko turistično ponudbo Bleda. Ostala pa bo seveda, če pritegnila učence z vse Gorenjske ne le iz radovljiške občine.

Vrsto konkretnih nalog bo obiskala konferenca zadala tudi občinski izvršni svet. Ob obravnavi gradiva se je izvršni svet v celoti strinjal z njimi. Tako bo letos pripravljena sprememba odloka, ki ureja zbiranje in uporabo turistične takse ter predlog dogovora o njeni nameniški porabi. S sodelovanjem inšpekcijskih služb bo preveril zaposlovanje upokojencev in bodo njihove poslovanje opustili. Na podlagi tega je o prostorskih posegih v občini pripravil argumente proti zajetju Save. S sodelovanjem uprave za varstvo okolja bo kontroliral finančno poslovanje pri oddajanju privatnih turističnih sob. S sodelovanjem komunalne skupnosti bo pripravil investicijski elaborat za gradnjo kanalov, ki je povezana z ozdravitvijo Blejskega jezera, ter pripravil informacijo o nadaljevanju gradnje v Bled-Bohinj, in pripravil vse odločitve o blejski obvoznici. Kot stareli urbanistični načrti Bleda Bohinja ovirajo sprejemanje letnih konceptov razvoja turizma v krajih, bo pripravil novele dokumentov. Sodeloval bo pri poslovanju vile Bled v upravljanje HTP in predlagal vrstni red naložb. Zlasti bo pripravil predlog za uvedbo pestritev blejske turistične ponudbe bo izvedel postopke za uvedbo menade na Cesti svobode od hribovskega jezera do Jelovice. Za delegate bližnje skupščine bo pripravil predlog, da bi končno sprejeli dogovor o načinu financiranja Triglavskoga narodnega parka. Izvršni svet bo tudi nosilec dogovorne reorganizacije turističnega gospodarstva v radovljiški občini, pri čemer bo poskrbeti, da bodo delavci v poslovanju temeljnih organizacij med seboj tem podrobno seznanjeni.

M. Volčjak

Iz starega stanovanja v novo; zakonca Ana in Filip Novak sta zdaj bolj zadovoljna kot prej.

KAMEN SPOTIKE

TRZIČ — Trg svobode v Trzinu si je veliko voznikov prisvojilo dobesedno za »trg svobode«. Kljub znakoma o prepovedi parkiranja, ki stojita na obeh straneh trga, puščajo avtomobile ob pločnikih in s tem zlasti v dopoldanskih urah močno ovirajo promet. Ne spametujejo jih niti kazni. Foto: J. Kikel

Zima še ni natresla snega, zato cestarji in komunalci nimajo skrbi s tem, da bi morali posipati ali pluziti ceste. Dobro in za gorenjske zime nenavadno vreme pride kar prav za popravilo ceste ali za ureditev občestnih jarkov kot na cesti, ki pelje proti Blejski Dobravi. — Foto: D. Sedej

Namesto starih nova stanovanja

V prenovljeni stavbi na Ravnah 9 so dobili lepši in toplejši prostor tudi stanovalci iz nekaterih starih hiš na Proletarski cesti, kjer bosta po rušenju že letos začela rasti dva od skupaj štirih stolpčev

Trzič — Predzadnji dan minulega leta je dobilo ključne nadomestnih stanovanj še zadnjih sedem stanovalcev. V temeljito prenovljeni in posodobljeni stavbi na Ravnah 9 je tako zdaj skupaj 23 lepih, svetlih stanovanj, od teh šestnajst povsem novih.

Mogočna hiša ob cesti, nasproti balnišča, je z obnovo dala nekaj več prostora tudi Mercatorjevi trgovini, ki se je iz klasične prelevila v samopostrežno, klubske prostore so našli člani balinarske sekcije 5. avgust, nova kotlovnica pa daje toploto vsem, ki živijo pod njeno streho. Narejena je tako, da bo lahko ogrevala tudi vse štiri stolpčev, ki bodo zrastle na mestu iztrošenih, nefunkcionalnih stanovanj na Proletarski 7, 9, 11, 13, 15 in 17. Prva dva, v katerih bo 46 stanovanj, bodo po rušenju starih hiš začeli graditi že letos, druga dva pa kasneje.

Obiskali smo dva od pravkar vseljenih stanovalcev, Ana in Filipa Novaka, ki sta se preselila s Proletarske 13. Novo enosobno stanovanje sta že opremila in napravila iz njega prijeten, topel dom, v katerem se dobro počutita.

»Sprva o selitvi nisva rada slišala,« je povedal Filip Novak. »V starem stanovanju sem živel 51 let. Navezal

sem se nanj. Zdaj, ko sva tu, nama ni žal. Čeprav je bilo prejšnje stanovanje prostornejše, je tu lepše.«

Za kurjavo ni več treba skrbeti. Precej drv jima je sicer ostalo in jih bosta za vsak primer preselila v novo klet. Kadarkoli bosta tako lahko zakurila v kiperbušu v kuhinji, prihranila pri olju in plinu.

Ana Novak je nekoliko potarnala le zaradi draginje. »Samo mož ima pokojnino,« je povedala, ko smo ju zmotili pred kosilom. »Življenje v novem stanovanju ne bo tako poceni kot v starem. Zgolj kurjava naju bo veljala prek dvesto starih tisočakov.«

Pri stanovanjski skupnosti ki je financirala obnovo hiše Ravne 9, smo povprašali, zakaj so v tem energetsko kriznem obdobju gradili kotlovnico na tekoče gorivo. Povedali so, da pred dvema letoma, ko so začeli pripravljati načrte, še ni bilo jasnih usmeritev in zakonskih omejitev za kurilno olje, na drugi strani pa bi s trdimi gorivi odprli drug problem. Zgraditi bi morali zelo visok dimnik, da bi presegel dolino, pa še prostora za skladišče premoga niso nikjer našli pravega.

Cena ogrevanja še ni dokončna. Trenutno velja 40 dinarjev za kvadratni meter stonovajske površine, kakšna bo dejanska poraba, pa se bo pokazalo v nekaj mesecih. Vsekakor se bodo stroški nekoliko skrčili, ko bodo na kotlovnico priključeni še radiatorji v novih štirih stolpčevih.

H. Jelovečan

V prenovljeni hiši na Ravnah 9 je stanovanjska skupnost pridobila 23 sodobnih nadomestnih stanovanj, Mercator namesto klasične večje samopostrežno trgovino, člani balinarske sekcije 5. avgust pa klubske prostore.

Stare hiše na Proletarski cesti, nevedne popravila, bodo postopno porušili; na njihovem mestu bodo zrastle štirje stanovanjski stolpčev, prva dva že letos.

Jamarske novice

• Člani Društva za raziskovanje jam Kranj so minulo leto, v katerem so praznovali četrstoletnico delovanja, sklenili z jamarsko razstavo z naslovom »25 let raziskovanj globin«. Na njej so občanom približali svojo ljubiteljsko dejavnost. Poleg fotografij, jamskih načrtov in zapiskov, opreme in mineralov so jamarji razstavili tudi nekaj primerkov jamskih hroščev. Ti živijo samo na Gorenjskem in nekateri le na Rovniku pri Besnici. Razstava je bila v stebriščni dvorani mestne hiše v Kranju in si jo je v dneh med 26. novembrom in 15. decembrom ogledalo blizu 600 občanov.

• Jamarski klub Kamnik je lansko jesen organiziral jamarsko šolo, v kateri so se tečajniki seznanili s tehniko in opremo ter varnostjo v jamah, v plezalnem vrvcu pa z večinami plezanja. Izkušeni jamarji so začetnike popeljali tudi na ekskurzije po klasičnem krasu in domačem alpskem krasu v Kamniških Alpah. Od vseh tečajnikov, ki so končali šolo, jih je v klubu ostalo le šest.

• Med petimi najglobljimi jamami v Jugoslaviji so kar tri na Gorenjskem. Rekord je brezno pri Gamsovi glavici pri planini Viševnik nad Bohinjskim jezerom, ki je globoko 776 metrov. Druga najgloblja je Pološka jama pri Tolminu, globoka 707 metrov. Tretje in četrto mesto na lestvici delita brezno pri Leški planini na Jelovici in ponor Bunovac na Velebitu; obe sta globoki 534 metrov. Na petem mestu je Majška jama pod vrhom Pršivca nad Bohinjskim jezerom z globino 480 metrov. Člani kranjskega društva za raziskovanje jam raziskujejo brezno pri Leški planini. V minulem letu so poleg ljubljanskega društva sodelovali tudi pri raziskovanju Majške jame in brezna pri Gamsovi glavici.

M. C.

Vinko Rajgelj Reklamacij pri nas ne poznamo

»Kje delajo tod nekje strešnike?« nas je včasih na ovinku, na začetku vasi vprašal kakšen furman, zavrit v Odejo. Pa smo se vsi hkrati zadržali: »Pr Lukman!« In vsa gruča otrok je pri Lukmanu, kjer delajo »streš'n cegu«. Kar po več voz in furmanov z dolgimi gajzljami je včasih stalo pri Lukmanu na dvorišču. Na lojtrne vozove ga nakladali, pa seno ali slamo mes polagali, da se ni strl med vožnjo. Velika rdeča stavba na sredi Orehka, tam pri trgovini, je Lukmanova. Največja stavba menda še danes na Orehku. Od tod izhajajo cementinarji Rajgeljni: zdaj že pokojni Joško, Francelj, Lojze, Vinko. Oče Joža Rajgelj je začel. Še v staro Avstrijo, Frtunov z Orehka je bil svet je kupil tam nad progo, postavil prva barako in začel delati »špičarke«. »Karo« opeka ji pravijo danes, a najlepšo velja še danes, a kaj, ko se je noče nihče več lotiti. Preveč rogega dela zahteva. Le model in »štosman« poje pri tem. 1930. leta pa so začeli delati enosobne strešnike. »Folc cegu« so mu rekli. Le na eni strani ima zarezo. 1932. leta so z njim pokrili Lukmanov pod. Še danes je ista opeka na strehi!

bolj kot pa pri denarju, se spominja danes Vinko. Vendar, uspel je. S kvalitetno strešno opeko se je uveljavil in zaslovel. Vsa Slovenija pozna Rajgeljove strešnike, pa še celo na Hrvaškem. Sedem sinov je imel stari Lukman in vse je vpregel v delo. Če drugega ne, so morali zvečer očistiti vse stroje, vse kalupe ali pa vsaj opeke držati in podajati, kadar so prišli kupci s furmani ponjo. Garali so. Vsi domači so bili vpreženi, pa še vedno so imeli po tri, štiri tuje delavce. Naročila so deževala. Tudi danes jim dela ne manjka. Nobenemu od njih. Vinko je najmlajši Lukmanov sin. Pred osemnajstimi leti je začel na svoje. Na Orehku si je v bližini Ljubljanske ceste naredil hišo, majhno delavnico in malo skladišča. En sam stroj ima za izdelovanje opeke, pa še ta je ves ročen. Na elektriko se mu vrti le mešalec, v katerega stresa pesek in cement ter doliva vodo, pa vibrator na samem stroju. Vse ostalo je ročno delo. Z lopato naloži cementno malto na kalup v modelu, potegne za ročko, da po valjčkah steče čez malto »plata« oziroma šablona, ki ureže zgornje grabne opeke, spodnje pa naredi kovinski kalup. Potegne za ročico, jo odmakne, posipa s cementom, spet potegne, spet posuje s cementom in še enkrat potegne. Vsako opeko posebej sproti pregleda, če je dobra, če ima pravo glazuro. Zdaj šele pritisne z nogo na ročko, da se opeka dvigne iz modela

in jo prenese v paleto, kjer se bo čez noč sušila. Dobro je treba pozimi kuriti, da lahko dela, da se dobro suši. Poleti je drugače. Takrat se rad loti stebrov za kozolce, da je vsaj malo zunaj na soncu. Ni kar tako ves dan viseti v delavnici polni cementnega prahu in naftnih hlapov. Cement preklada, meša v mešalniku in mimogrede so ga polna pljuča Z nafto in oljem pa pere »plehe« — kalupe, na katerih dela opeko. Vsak večer je treba do čistega očistiti mešalnik in

stroj in vse kalupe. Vsaj dve uri mu vsak večer vzame čiščenje. In kar ostane malte, naredi po eno ploščico, kakšnem robnik ali še kaj manjšega. Prav nič ne sme v izgubo. Vse moraš porabiti. Tako jih je učil še oče in to je danes v njih. Resnično moraš imeti veselje za takšno težaško delo. Vinko ga ima in bratje tudi, sicer se ga ne bi lotili. Iskana je njihova opeka. »Krditna«, so včasih rekli. Reklamacij ne poznajo. To ni opeka, kot nekatere dru-

ge vrste, ko moraš že po desetih, petnajstih letih streho prekrivati. Ta drži! Ko bi le bil cement tak, kot je bil včasih! Včasih je bil cement Trbovlje gost in težak. Veliko manjša vreča je bila za 50 kilogramov kot danes. In pesek mora biti pravi. Iz separacije. Iz Radovljice ga zdaj dobiva, še lani pa je imel Gradbinčevega. Največ kvaliteta opeke zavisi od peska. Ne sme biti blaten. Le pika blata, pa jo pozimi mraz razžene, pa naslednjo zimo spet in streha pušča... Noč in dan bi lahko delal. Nikoli plačano delo, se mu zdi. Tistega denarja mu takoj zmanjka, oni ima pa streho desetletja in desetletja... Pljuča trpijo pri cementu. Pa koža. Ekcem se radi pojavljajo na njej. Roke pokajo. Od mokre opeke, od ostrega kalupa. Vinkove so že utrjene. Je pa imel razpokane do krvi. Na morje bi moral večkrat, še raje pa v hribe, v gozd. Ven od kemikalij, ven od cementnega prahu. A kaj ko bi vsak rad imel že jutri streho pokrito... Le on še dela »folc« opeko. Vsi ostali bratje delajo valovito. Tudi barva je ne. Njegova je preprosto siva. Še te ne naredi dovolj. Noč in dan bi lahko delal, tako povpraševanje je po njej. »držal bo še kakšnih pet let, pravi, potem bodo pa verjetno zaprli. Tako težaškega dela se ne bo nihče več lotil. Tudi njegov sin ne, pa čeprav ga včasih le še preprosi, da mu pomaga. Drugačni časi so prišli.

D. Dolenc

Koline

Zdaj na oknih so ledene rože, naš mesar prašiča jemlje iz kože...

Kako sem se včasih, še kot otrok, veselila kolin. Pa bala hkrati. Kajti naš mesar Domin je vedno zahteval, da moram prašiča držati za rep. Šalil se je, a kaj ko je tako resno gledal, pa sem mislila, da mora biti res tako. Seveda so me potem hitro odrinili, ker sem jim bila bolj v napoto kot v pomoč.

Tudi gospodinja Vera, Štefanova iz Suše, je zadnjič, ko so klali, raje počakala kar pred vrati, da so dedci notri opravili svoje, potem pa je primaknila svoj škafec in hitela mešati kri za krvavice.

Kar dva so udušili. Okrog dvesto kilogramov je imel vsak. Oba jesenca. Veliko mesa in malo maščobe. Taki morajo biti danes. Včasih se je pa »slabo zaklalo«, če ni bilo tam pri zadnjici za dobro ped »špeha«. Ampak takile korenjaki dajo dosti opraviti, preden jih privežejo, kot je treba!

Petelinov Milan z Brd kolje tod. Tudi sam je kmet. Po petindvajset do trideset

glav živine ima v hlevu, pa po več prašičev. Poleti kmet, pozimi pa okrog kolje. Danes, ko so mehanizirane kmetije tudi v hribih, si to lahko privoščijo. Mlad je še. Menda jih še nima štirideset, pa že devetnajst let kolje. Tomažinc z Malenskega vrha ga je nekaj zim jemal s sabo, pa se je dobro naučil. Silno spreten je. Iz kože pa ga bodo devali zunaj, pod streho, pred skednjem. Že so odrezani parklji in se kože loti. Natančno, da ne prereže, sicer bo gospodar še manj dobil zanj. Že tako so prepoceni. Če bi jo morali peljati v Škofjo Loko, bi bencin več stal. Martenca iz Debeni je moral, ko je po oddaji kože stopil še v gostilno, še od svojega dodati za zapitek. Mihov Janez pa pravi, da je ceneje, če jo kar liscam vržeš. Tukaj res nekaj ne štima. Koža tako poceni, čevlji pa tako dragi!

Vendar pustimo to, danes je vesel dan. Hišni praznik. Gospodinja Vera je že tu s sadjcem. Pravijo, da ga mesarju pri kolinah

Klobase pa bodo, da se bo kar cedilo iz njih...

pripada cel liter. No, Milan ne pije, ampak kozarček ga le zvrne, da »navada ven ne pride«. Najbolj veselo je okrog mesarja. Kakšne razdirajo! Kako je že Lukec z Nart v Volaki klal svojo kozo? Kar v »veštr« ji je priprl glavo, da je lahko opravil. Pa kako so se takrat smejali, ko je Korenovec iz Podgore v Marmorju razlagal, da kar z motorno žago kolje prašiča. Nekateri so resnično verjeli!

»Bova kaj lajčca pustila?« sprašuje gospodinja. Suha rebra s srednjega dela so najboljše, če se jih drži vsa slanina. Seveda! In lepo je zarezal tam okrog. Mimogrede so ga obesili. Palico je dobil prašič skozi noge in zdaj so zlahka odstranili čreva, jetra, pljuča, srce. Še prej je lepo obral vso mast. S črev jo pobere kar v hiši na mizi. Za krvavice bo. Vera ima že kuhan ješprenj in kašo. Nak, takih krvavic, kot jih delajo v poljanskih hribih, ne najdeš nikjer! Veliko maščobe je v njih pa dišav. Majarona, mete, popra. Le čreva je treba dobro oprati. Najbolje v snegu, če pa tega ni, v repi. Nanca je je narijala velik škaf. Večkrat sta jih Janez in Petelinov oprala z vodo. Kar za kozolec sta se spravila, pa pod tekočo vodo.

Proti večeru je že bilo, ko sta bila oba prašiča obešena, ko se je slanina posebej hladila in se je mesar v kuhinji lotil krvavic. Ko bi vam mogla to prikazati v barvah! Iz kuhinje je dišalo po ocvrti masti. Prvi ocvirki! Ti so za krvavice. Drugi pridejo kasneje. V četrtek bo Milan spet prišel, da bodo naredili ta mesečne klobase pa v solilo bo dal kose, ki jih bodo določili za sušit. Vrat, pleča, flam. Zadnja stegna bodo za zrezke in jih bo gospodinja Vera dala v skrinjo. Koliko so te vredne! Vse leto imajo sveže meso. Včasih so žulili samo suhega. Toda tja do spomladi je bilo še dobro, potem ne več.

Koline so praznik v hiši. Gospodar Tone ne zdrži, da bi se ne veselil še sam. Soseba Golešnika povabi, da ima vsaj kompanjona pri kozarčku in da je beseda tule pri mesarju. »A ne, kako smešni smo kmetje. Celo leto smo še kar mirni, ko pa pride zima, postanemo krvoločni«, se mi smeje. Najbolj pa je odleglo gospodnji. Komaj je že čakala. V svinjaku ima že spet dva nova prašička za naprej. Težko je že zdelovala. Zdaj bo vse lažje. In vse leto se bodo dobro imeli.

D. Dolenc

Še malo, pa ga bomo ukrotili

Zaliti je treba koline. Saj je to vendar najlepši kmečki praznik!

Čisti računi, dobri

Štirje kmetje iz Podbrezj — Albin Gregor ter Jernej in Filip Jeglič — so pred enajstimi leti ustanovili strojno skupnost, ki ima danes devetdeset strojev v vrednosti sto starih milijonov. Natančno in obveznosti pri nakupu, uporabi in vzdrževanju kmetijske mehanizacije so ob dobrih strojih najpomembnejše za čiste račune in dobiček.

Podbrezje — Štirje kmetje iz Podbrezj so v enajstih letih, kolikor obstaja njihova strojna skupnost, povsem postavili na glavo stari pregovor, da »v španoviji še pes crkne«. Njihovih devet kmetijskih strojev in priključkov še vedno dobro delata in skupnost po tolikih letih stopa z jasnimi načrti tudi v prihodnja leta. Pot je bila začrtana avgusta 1971. leta, ko so Albin Gregor, Franc Jerala ter Jernej in Filip Jeglič kupili prvi skupni stroj — sod za gnojevko. Temu so se v letih do danes pridružili še trosilec umetnega gnojila, sadilca za koroza in krompir, freza, snopovezalka, izkopač krompirja, trosilec hlevskega gnoja (tega sta kupila dva člana skupnosti) ter pred dvema letoma še njihov najdražji stroj — nakladač hlevskega gnoja, s katerim pa je moč izkopati tudi vse potrebno za gradnjo hiše.

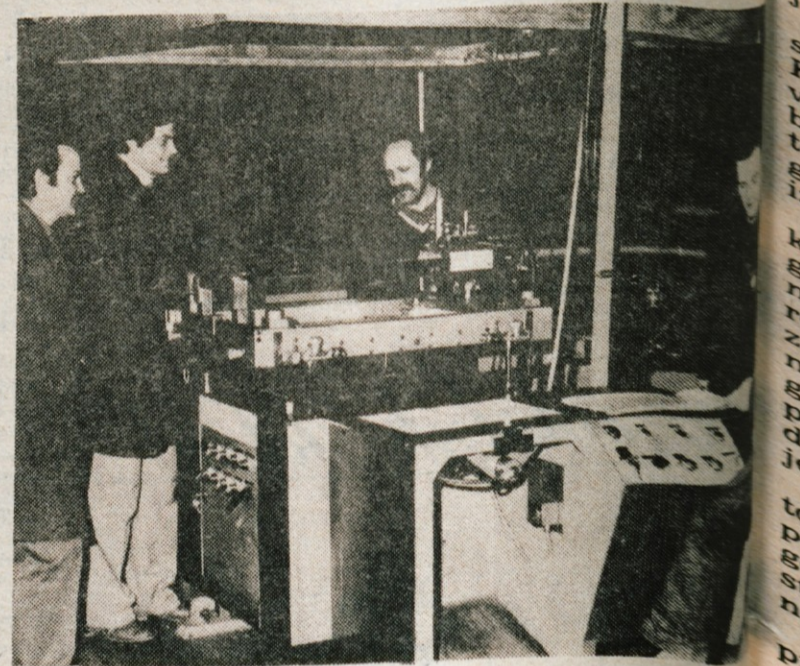
Skupnost je sprva imela pet strojev, ki so jih napajali s kmetijskimi odpadki. Nihče jih ni kršil prav toliko kot poslednja pogodba je postala tridružna in povezana z organizacijo, pravice in posameznikov pa še razmejene. Albin je predsednik skupnosti. Račun ima največ obdelovalne površine, za vsak stroj prispeva po 23-odstotnim deležem. Prav toliko prispeva tudi skupnosti Franc Jerala. »Tabora« je Filip Jeglič, vsak stroj primakniti skupne vsote. V takem primeru, ki je določeno po pogodbi, ima član obdelovalne površine v »Taboru« tudi stroje. Pogodba za vsak

Prihranili 100.000

Strokovnjaki iz Etikete in Klavarja so izdelali tiskarski stroj in tako je odpadel uvoz — Storitnost na njihovem stroju je visoka — stroški proizvodnje pa nižji — Zgleden primer sodelovanja strokovnjakov dveh organizacij.

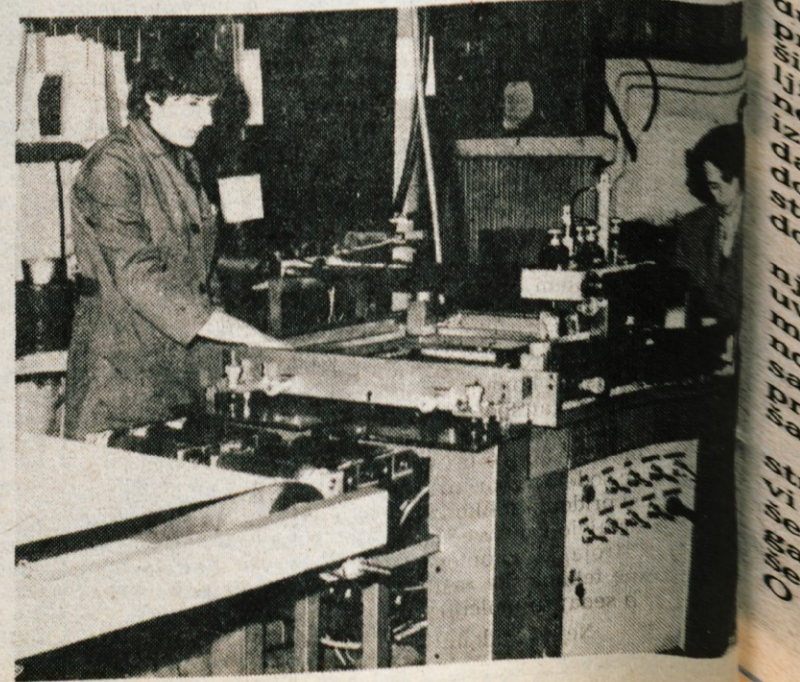
Žirovska Etiketa je znana po svojih izdelkih za konfekcijo, v zadnjem času pa po izredno kakovostnih in vsestransko uporabnih termolepljivih etiketah. Z omejitvami se znašli pred vprašanjem, kako delati toliko, kot kupci zahtevajo. Imeli so sicer že dva stroja

Imeli so sicer že dva stroja

Glavni konstruktorji stroja. Od leve proti desni: Milan Gantar, Miha Bogataj, Tone Mur, Iztok Kavčič in Branko Albreht.

Nada Lečnik in Tončka delata na novem stroju.

Industrijski kombinat

PLANIKA

KRANJ

Komisija za delovna razmerja TOZD Blagovni promet in DSSS objavlja prosta dela in naloge

1. VODENJE IZVOZA
2. VODENJE ORGANIZACIJE
3. ORGANIZIRANJE IN PROGRAMIRANJE PROJEKTOV OBDELAV — visoko zahtevno
4. ORGANIZIRANJE TERMIJSKIH POVEZAV

Pogoji:

- pod 1. — visoka strokovna izobrazba ekonomske, ali komercialne smeri, 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih, znanje enega svetovnega jezika, opravljen izpit iz zunanjetrgovinske registracije in uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo,
- pod 2. — visoka strokovna izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri, 3 leta delovnih izkušenj, znanje enega svetovnega jezika, sposobnost poučevanja, poskusno delo traja 3 mesece,
- pod 3. — visoka strokovna izobrazba ekonomske, organizacijske ali tehnične smeri, 4 leta delovnih izkušenj na programiranju in organizaciji AOP, opravljen tečaj za organizatorje AOP, znanje svetovnega jezika, organizacijske sposobnosti, poskusno delo traja 3 mesece,
- pod 4. — visoka strokovna izobrazba računalniške, tehnične ali organizacijske smeri, 4 leta delovnih izkušenj, znanje programskih jezikov, specialni tečaji s področja terminalskih povezav, aktivno znanje angleškega jezika, poskusno delo traja 3 mesece.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek kombinata Planika Kranj, Savska loka 21 v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od poteka roka za vložitev prijave.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
Kranj, JLA 2
n. sol. o.

oglašja na osnovi sklepov Komisij za delovna razmerja prosta dela in naloge

ZA TOZD KMETIJSTVO KRANJ
za obrat Mehanični servis Šenčur

MEHANIKA KMETIJSKIH STROJEV ALI AVTOMEHANIKA
za opravljanje avtomehanskih del I

Posebni pogoj: — vozniki izpit B kategorije, 1 leto delovnih izkušenj pri popravilu kmetijske mehanizacije

STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA
za opravljanje strojno-ključavničarskih in varilnih del (2 delavca)

Posebni pogoj: — 1 leto delovnih izkušenj pri vzdrževanju kmetijskih strojev.

ZA OBRAT ŠENČUR

TRAKTORISTA
(2 delavca) za opravljanje traktorskih del

Posebni pogoj: — vozniki izpit F kategorije in 1 leto delovnih izkušenj v poljedelstvu.

DELAVCA BREZ POKLIČA
(2 delavca) za določen čas za opravljanje poljedelsko-živinorejskih del

ŽIVINOREJCA ALI DELAVCA BREZ POKLIČA
za varovanje družbenega premoženja

Posebni pogoj: — poznavanje požarno-varnostnih ukrepov in dela čuvajske službe, delo se opravlja v nočni izmeni

ZA OBRAT VRTNARIJA

VRTNARIJA
za opravljanje vrtnarskih in cvetličarskih del

Za vsa objavljena dela in naloge je zaželeno, da imajo kandidati odslužen vojaški rok.

ZA TOZD KOMERCIJALNI SERVIS KRANJ

2 PRODAJALKI ŽIVILSKE STROKE
za prodajo živilskih artiklov

Prijave sprejema Splošno kadrovski sektor KZK Gorenjske, Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

Komisija za delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE STANE ŽAGAR KRANJ

razpisuje dela in naloge:

BLAGAJNIKA
za polovični delovni čas za nedoločen čas.

Nastop dela 1. 3. 1983; delovni čas od 10. do 14. ure.
Poizkusno delo 2 meseca.

Pogoj: — srednja izobrazba ekonomsko-administrativne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

SNAŽILKE
za polovični delovni čas za nedoločen čas.

Nastop dela 1. 3. 1983; delovni čas od 15. do 19. ure.
Poizkusno delo 1 mesec.

UČITELJA RAZREDNEGA POUKA
za določen čas od aprila 1983 do 31. 8. 1983
(nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta)

Pogoj: — učitelj razrednega pouka

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov: Osnovna šola Stane Žagar Kranj, Cesta 1. maja 10 a. Stanovanj ni!

**Mercator —
Kmetijsko
gozdarska
zadruga**

»SORA« p.o. Žiri
Trg osvoboditve 1

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

pospeševalca kmetijske proizvodnje

- Pogoji:** — višja ali visoka strokovna izobrazba poljedelsko živinorejske usmeritve,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— delovno razmerje sklenemo za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavca med služenjem vojaškega roka),
— vozniki izpit B kategorije,
— nastop dela takoj

Kandidati naj svoje vloge opremljene z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Mercator — Kmetijsko gozdarska zadruga Sora p.o. Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri.

Ključavničarstvo

RADOVLJICA p.o.
Gradnikova 111

objavlja prosta dela in naloge

STRUGARJA

Pogoji: KV strugar in 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave je treba poslati na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

Kandidati bodo obveščeni v 15 dneh po sprejetem sklepu.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ
n.sol.o. Kranj, Poštna ulica 4
Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. KURIRSKA DELA IN NABAVLJANJE HRANE

Pogoj: — dokončana osemletka,
— vozniki izpit B kategorije

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas, poskusna doba traja 2 meseca.

**2. ORGANIZIRANJE IN IZDELOVANJE
TEHNIČNE DOKUMENTACIJE**

Pogoj: — inženir telekomunikacij,
— delovne izkušnje od najmanj 6 mesecev do 1 leta

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Poskusna doba traja 3 mesece.

Kandidati naj naslovijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na komisijo za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb Podjetja za ptt promet Kranj. Komisija sprejema prijave 8 dni po objavi. Vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**KRAJEVNA SKUPNOST
GORJE**

razpisuje v skladu z določilom 70. člena statuta in na podlagi sklepa sveta prosta dela in opravila

TAJNIKA
ki bo imenovan za dobo štirih let

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in držbenim dogovorom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima srednjo izobrazbo splošne ali ekonomske smeri,
- da ima vsaj 3 leta delovnih izkušenj pri ustreznih delih in nalogah,
- organizacijske sposobnosti in moralno-politične vrline

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Svet krajevne skupnosti Gorje, 64247 Zgornje Gorje.

Sklenitev delovnega razmerja s 1. 3. 1983.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po izbiri.

**ČEVLJARNA RATITOVEC
ŽELEZNIKI**

Izvršni odbor objavlja prosta dela in naloge

**VODENJE
SALDA KONTOV.**

pomoč tajnistvu do avgusta 1983 in vodenje tehnološke dokumentacije od avgusta 1983
(1 delavec)

Kandidati morajo izpolnjevati sledeče pogoje:

- da imajo srednjo ekonomsko šolo ali administrativno šolo z 2 leti prakse,
- znanje strojepisja

Delo se združuje za nedoločen čas. Poskusno delo traja 3 mesece.

Pismene prijave sprejema tajništvo DO 15 dni po objavi oglasa.

DEŽURNI VETERINARJI

od 14. 1. do 21. 1. 83.

za občino Kranj in Tržič

BEDINA ANTON, dipl. vet.,
Kranj, Betonova 58,
tel.: 23-518

SOKLIČ DRAGO, dipl. vet.,
Strahinj 116, tel.: 47-192

za občino Škofja Loka

PIPP ANDREJ, dipl. vet.,
Škofja Loka, Partizanska 37,
tel.: 60-380

za občino Radovljica in
Jesenice

PAVLIČ FRANC, dipl. vet.,
Zasip, Stagne 24, tel.: 77-639

Dežurna služba pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske, v Kranju, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

AVTO MOTO DRUŠTVO
Škofja Loka,
Jegorovo predmestje 10

proda 2 osebna avtomobila
Z 750, letnik 1977.

Vozili sta v voznem stanju, izklicna cena à 40.000.00 din, po vozilu.

Licitacija bo 20. januarja 1983 ob 16. uri v prostorih društva. Avtomobila sta na vpogled eno uro pred licitacijo.

Upravni organi
in strokovne službe
OBČINE KRANJ

Razpisujejo dela in naloge

**VODJE ODSEKA
ZA KNJIGOVODSTVO**
v odseku za knjigovodstvo
in izterjavo v upravi
družbenih prihodkov

Pogoji:

- visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri,
- pet let delovnih izkušenj,
- trimesečno poskusno delo.

Za razpisana dela in naloge bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Od kandidatov pričakujemo moralno-politično neoporečnost in pravičen odnos do samoupravljanja.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Občina Kranj — splošne službe, Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 15 dneh po objavi.

N nama

**KUPOJMO
VARČNO,
KUPOJMO
V NAMI**

od 15. januarja
do 15. februarja

DO 40 %

**CENEJŠI
NAKUP**

razprodaja
jesensko-zimske
konfekcije
in obutve
za vso družino.

Veleblagovnica
N nama
ŠKOFJA LOKA
in Blagovnica
CERKNO.

**Zložljive sanke
v ELGO Lesce murka**

ALPINA tovarna obutve Žiri,
Strojarska ul. 2, n.sol.o.,
Delovna skupnost skupnih služb

razpisuje na podlagi sklepa razpisne komisije za
Delovno skupnost skupnih služb, prosta dela in naloge

VODENJE KADROVSKE SLUŽBE
za dobo 4 let

Kandidati za razporeditev na navedena dela in naloge morajo poleg pogojev, ki so določeni z zakonom in družbenim dogovorom o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Škofja Loka, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- diplomirani sociolog, diplomirani psiholog, socialni delavec, kadrovnik
- tečaj, seminar s področja kadrovanja
- 2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: ALPINA tovarna obutve Žiri, Razpisna komisija za Delovno skupnost skupnih služb, Strojarska ul. 2, 64226 Žiri.

K
O
K
R
A

K
R
A
N
J

GLOBUS

in v vseh ostalih
prodajalnah
Kokre Kranj

Sezonska razprodaja 15. I. - 15. II.
konfekcija - pletenine - srajce

**znižane
cene
do
40 %**

NOVO V ELGO

Krznene prevleke
za sprednje in
zadnje sedeže.
Za udobno
in prijetno vožnjo.

murka

ELGO Lesce

TOZD HOTEL BLED

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja dela in naloge

1. VODJE KUHINJE
2. NADZORNICE SOB
3. SOBARICE
4. ČISTILKE

Dela in naloge pod točko 1., 2. in 4. se združujejo za nedoločen čas, pod točko 3. pa za določen čas.

Pogoji:

- pod 1. - višja ali srednja izobrazba smer kuhar, izpit za VKV kuhar, izpit iz higienskega minimuma, 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece,
- pod 2. - KV delavec, znanje enega tujega jezika, 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 2 mesece,
- pod 3. - končana osnovna šola, pasivno znanje enega tujega jezika, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec,
- pod 4. - NK delavec, poskusno delo 1 mesec.

Dokazila o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni na naslov: Kompas hotel Bled, Komisija za delovna razmerja, Bled, Cankarjeva 2.

bombažna predilnica in tkalnica tržič

n.sol.o.

prōda na JAVNI DRAŽBI

TOVORNI AVTO MERCEDES

LP 1113/42, kasonar, leto izdelave 1975,
nosilnost 6,5 t, karamboliran in v voznem stanju,
izključna cena 300.000.- din.

Prometni davek ni vračunan.

Javna dražba bo v soboto, dne 22. januarja 1983 ob 10. uri na parkirišču pri spodnjem vratarju DO BPT Tržič.

Vozilo je na ogled na dan dražbe od 8. ure dalje, vse informacije lahko dobite vsak dan od 6. do 14. ure (telefon 50-571, int. 257). Varščino v višini 10 % začetne cene je potrebno vplačati pred pričetkom dražbe.

IZBRALI SO ZA VAS

Če radi kaj sami naredite za vaš dom, kaj popravite, večkrat rabite tudi varilni transformator. Gorenje VAREX je varilni transformator, s katerim lahko naredite vse vrste drobnih pa tudi večjih zvarov. Imajo jih v blagovnici Fužinar na Jesenicah.

Cena: 8894 din

Pričeli smo izdelovati

**ELEKTRIČNE
GENERATORJE
ZA MALE
VODNE ELEKTRARNE**

Naročila že sprejemamo:

ELKOM TEBI

POZD Električni stroji
Ljubljana, Vodnikova 84

TRŽNI PREGLED

KLANJ

Solata od 60 do 80 din, špinat 60 din, cvetača 70 din, korenček od 40 do 45 din, česen od 180 do 200 din, čebula 45 din, fižol 120 din, pesa 40 din, slive 70 din, jabolka od 18 do 20 din, hruške 40 din, grozdje od 50 do 60 din, radič 200 din, pomaranče 95 din, limone 100 din, ajdova moka 85 din, koruzna moka 35 din, kaša od 90 do 100 din, surovo maslo 320 din, smetana 120 din, skuta 100 din, sladko zelje od 40 do 45 din, kislo zelje 50 din, kislja repa 40 din, orehi 480 din, jajčca od 10 do 11 din, krompir 16 din, med 200 din.

JESENICE

Solata od 50 do 60 din, špinat 50 din, korenček 45 din, česen 180 din, čebula 62 din, fižol 114 din, slive 89 din, jabolka od 20 do 35 din, hruške 45 din, grozdje 45 din, pomaranče od 62 do 71 din, limone 110 din, ajdova moka 90 din, koruzna moka 30 din, kaša 72 din, surovo maslo 270 din, smetana 110 din, skuta 85 din, sladko zelje 25 din, kislo zelje 30 din, kislja repa 24 din, klobase 172 din, orehi 574 din, jajčca od 7,40 do 8,60 din, krompir 14,50 din.

**V soboto, dne 15. januarja
1983**
NAKUPOVALNA SOBOTA
v
veleblagovnici
GLOBUS
odprto: od 8. do 19. ure

KOVINSKO PODJETJE KRANJ
Šuceva 27

Razpisna komisija delavskega sveta KOP Kranj razpisuje dela in naloge

1. VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA za organiziranje, koordiniranje in vodenje dela v sektorju

Poleg zakonskih pogojev za sklenitev delovnega razmerja se od kandidatov še zahteva:

- visoka izobrazba ekonomske smeri in tri leta delovnih izkušenj na ustreznih in odgovornih delih v računovodstvu,
- višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na ustreznih in odgovornih delih v računovodstvu,
- moralno politične vrline in izpolnjevanje pogojev po 511. členu ZZD

Delavca imenujemo za dobo štirih let z možnostjo ponovnega kandidiranja. Pri opravljanju del in nalog ima delavec posebna pooblastila in odgovornosti.

Poskusno delo je tri mesece.

Komisija za delovna razmerja KOP Kranj objavlja oglas za opravljanje del in nalog za nedoločen čas

2. OBRAČUN DELOVNIH NALOGOV, FAKTURIRANJE IN LIKVIDACIJA KOOPERANTSKIH USLUG

Kandidati morajo za opravljanje del oziroma nalog poleg splošnih pogojev določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo končano srednjo ekonomsko šolo in 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih del in nalog

Prijave z dokazili o izobrazbi in izpolnjevanju drugih pogojev za opravljanje del oziroma nalog pod točko 1 naj dostavijo kandidati po pošti v zaprti ovojnici s pripisom »za razpisno komisijo« in kandidati za opravljanje del oziroma nalog pod št. 2 v zaprti ovojnici brez pripisa za razpisno komisijo na naslov Kovinsko podjetje Kranj, Šuceva ulica 27, 64000 Kranj.

Razpis oziroma oglas velja 15 dni po objavi v časopisu Glas.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ n.sol.o.
TOK GOZDARSTVO ŠKOFJA LOKA n.sol.o.

Odbor za delovna razmerja in vprašanja delavcev razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. VODENJE REVIRJA

- pogoj:** — srednja šola gozdarske smeri,
— 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone z dvema kandidatom za nedoločen čas.

2. IZMERA IN ODDAJA LESA

- pogoj:** — srednja šola gozdarske smeri ali šola za gozdarje,
— 6 mesecev delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas.

3. DELA OBRATOVNEGA KNJIGOVODSTVA

- pogoj:** — srednja ekonomska šola,
— 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone za čas odsotnosti delavke zaradi porodniškega dopusta (določen čas).

Vloge z dokazili naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi v časopisu na naslov: TOK GOZDARSTVO ŠKOFJA LOKA, Partizanska 22, 64220 ŠKOFJA LOKA, z oznako za Odbor za delovna razmerja in vprašanja delavcev.

ALPETOUR
TOZD - Potniški promet

Na osnovi odloka Uradni list SFRJ, št. 77, z dne 30. 12. 1982 obveščamo uporabnike storitev mestnega prometa in taxi storitev, da veljajo z dnem 17. 1. 1983 nove cene in sicer:

MESTNI PROMET KRANJ

1. Cena enkratne neprestopne priložnostne vozovnice je 9,50 din.
2. Cena enkratne neprestopne priložnostne vozovnice s 50 % popustom (otroci) je 5,00 din.
3. Cena prtljage po komadu je 9,50 din.
4. Cena prevoza živali (psi, mački) je 9,50 din.
5. Cena mesečne vozovnice neprestopne s sliko je 477,00 din.
6. Cena mesečne vozovnice z enkratnim prestopom s sliko v MP je 636,00 din.
7. Cena mesečne vozovnice prestopne s sliko v MP za vse proge je 848,00 din.
8. Cena mesečne vozovnice prestopne brez slike (prenosne) za vse proge v MP je 954,00 din.
9. Cena mes. voz. kombinirane prestopne je cena medkrajevnega, primestnega prometa, povečana za 50 % ceno v MP, zaokroženo na 10,00 din.
10. Cena mesečne vozovnice kombinirane prestopne brez slike (prenosne), je cena medkrajevnega, primestnega prometa, povečana za 100 % ceno MP, zakroženo na 10,00 din.

MESTNI PROMET ŠKOFJA LOKA

Cena enosmerne vozovnice je 8,50 din

TAXI PREVOZI

START	18,- din
TARIFA I od 6.00 do 22.00 (dnevna)	17,- din
TARIFA II od 22.00 do 6.00 (nočna)	19,- din
in velja tudi ob nedeljah in praznikih (celi dan)	
TARIFA III nad 30 km v eno smer	21,- din
ČAKALNA URA	116,- din
PRTLJAGA	2,- din
Šmarjetna gora in Jošt se zaračunavata brez taximetra, in sicer na belico, katero napiše disponent ali voznik taksija preden odpelje stranko v to smer. Vozi se lahko največ 3 osebe in za te smeri velja naslednja cena:	
JOŠT	318,- din
ŠMARJETNA GORA	265,- din

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

KATARINE SAJOVIC

Hrvatove mame iz Sr. vasi pri Šenčurju

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in denar za dobrodelne ramene. Zahvaljujemo se DO IBI Kranj, osnovni organizaciji sindikata in sodelavcem DO I: kra Kibernetika Nabava in ZB za podarjene vence. Posebno se zahvaljujemo tov. Pavlu Svetelju za ganljive poslovilne besede, pevcem za žalostinke, častitemu gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: sinovi Francelj, Miha in Lojze z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, pradedka in brata

JOŽETA BITENCA

čevljarkega mojstra v pokoju

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, darovano cvetje, izrečeno sožalje in številno spremstvo na zadnji poti. Hvala dr. Stenšakovi in osebju bolnišnice Golnik. Hvala kolektivoma OŠ France Prešeren in Varnosti ter sodelavcem iz Planike. Vsa zahvala KS in DPO Predoslje, organizaciji ZZB NOV, gasilec iz Suhe in Predoselj in OO RK za darovano cvetje in spremstvo s prapori ter poslovilne besede. Hvala pevcem za žalostinke, kakor tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala tudi tovarišu Jelarju

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Predoslje, 11. januarja 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše nepozabne mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE ERŽEN

roj. GROM

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, vaščanom in sodelavcem ETP Kranj in VVO Kranj za izrečeno sožalja in darovano cvetje ter pomoč. Zahvaljujemo se dr. Novaku za dolgoletno zdravljenje, praporščakom, članom ZZB NOV in vsem ostalim, ki ste jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Marčun, pevcem, govornikom ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI: hčerki Marta in Slavka z družinama in sorodstvo

Duplje, 12. januarja 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tete, babice in prababice

IVANE OBLAK

roj. Dolenc

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Žgajnarju za lajšanje bolečin in obiske na domu. Iskrena hvala predstavnic organizacije ZB NOV Visoko za ganljiv poslovilni govor in tovarišu Antonu Peternelju-Igorju za poslovilni govor ob odprtem grobu. Lepa hvala gospodu župniku za pogrebni obred in poljanskim pevcem za zapete žalostinke. Iskreno se še enkrat zahvaljujemo vsem za izraze sožalja, za podarjeno cvetje in vsem, ki ste našo drago mamo pospremili na zadnjo pot.

Žalujoči: sin Ado, hčerke Pavla, Ivanka, Milka, Berta, Marta, Rozi in Irena ter ostalo sorodstvo.

Poljane nad Škofjo Loko, Visoko, Ljubljana, Orehek, Begunje, Komenda, Jesenice.

Poljane, 8. januarja 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, deda, pradedka, brata in strica

VALENTINA DOLINARJA

Maževcevega ata iz Sv. Duha

se iskreno zahvaljujemo za pomoč sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Iskrena zahvala za poslovilni govor sosedu Jožetu Košenina, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred.

VSEM ŠE ENKRAT NAJLEPŠA HVALA!

VSI NJEGOVI

Sv. Duh, 12. januarja 1983

Pri zahvali ob smrti Filipa Jelenca z Golice, objavljene 7. januarja 1983, je bil napačno objavljen priimek »JESENC«. Pravilno se glasi:

Filip Jelenc

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, tašče, stare mame, prababice in tete

TEREZIJE KOKALJ

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam ob teh težkih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali, nam izražali sožalja in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna zahvala očetu župniku za lep pogrebni obred.

VSI NJENI

Kokrica, 10. januarja 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi sina in brata

JOŽETA ROPRETA

se iskreno zahvaljujemo tovarni AERO Celuloza, vsem sodelavcem, sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem. Zahvala Tehovnik Filipu in Milanu in Tonetu Križaju za pomoč, tolažbo in vence. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za lep obred in poslovilne besede. Zahvala tudi medvoški godbi in pevcem iz Sore. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga tako številno spremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: mama in ata ter sestra Milena z družino

Zg. Senica, 7. januarja 1983

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi mojega dragega moža

JANEZA AŽMANA

se iskreno zahvaljujem za nesebično in požrtvovalno pomoč ob času njegove boleznine dr. Mihaelu Sadjevcu, duhovnikoma za lepo opravljen pogrebni obred, sorodnikom in prijateljem, tov. Milošu Šteru, delovnemu kolektivu Murke iz Lesc, vsem, ki ste ga v času boleznine obiskovali in mu pomagali ter darovalcem cvetja. Hvala vsem, ki ste mi pismeno ali ustmeno izrazili sožalja in vsem, ki ste ga tako številno spremili na zadnji poti.

ŽALUJOČA ŽENA MARICA

Kranj, 5. januarja 1983

**MALI
OGLASI** telefon
27-960

PRODAM

Prodaj več PRAŠICEV, težkih od 30 do 170 kg, Posavec 16, Podnart 12898
Prodaj TELICO, ki bo konec januarja tetilita. Ferjan, Olševik 41, Preddvor 12878

Prodaj barvni TELEVIZOR gorenje, črnobel TELEVIZOR iskra in HLADILNIK gorenje, 80-litrski. Naslov v oglašnem oddelku ali telefon 75-841 zvečer 147

Prodaj 10 tednov stare NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom, odličnih staršev, parjenih v tujini. Alojz Brenkuš, Sp. Besnica 15 156

Prodaj 200 litrov hidravličnega OLJA hidraol 40-50. Majo, Tavčarjeva 2, Radovljica 167

Prodaj PEČ za centralno kurjavo »Zrenjanina«, 35.000 cc, z bojlerjem, rabljeno dve sezoni. Naslov v oglašnem oddelku 213

Prodaj dve KRAVI. Zadruga 15, Duplje 214

Prodaj mlado jalovo KRAVO za dopitanje, ima še 8 litrov mleka. Rozman, Križnarjeva 2, Stražišče 215

Poceni prodaj dva popolnoma nova ZVOČNIKA 2x70 W, cena 6.500 din. Štular, Planina 20, tel. 28-902

Prodaj barvni TELEVIZOR »Rudi Čajevec«, star leto in pol. Ogled možen vsak dan od 16. ure dalje. Bečan, Mlaka 55 pri Kranju 217

Prodaj KOSINICO BCS, Predoslje 58/A, Kranj 218

Prodaj jalovo KRAVO simentalo po drugem teletu. Lahovčič 32, Cerklje 219

Prodaj 800-litrski SOD za namakanje sadja. Suhadolc 32/A, Komenda 220

Prodaj POSODO AMC. Tel. 27-933 221

Prodaj 7 tednov stare PRAŠICE. Mihovec, Sp. Medvode 222

Prodaj teden dni starega BIKCA. Struževo 12, Kranj 223

Prodaj novo 200-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO. Jelka Drempetič, Britof 156, Kranj 224

Prodaj 6 tednov starega BIKCA za pleme. Luže 20, Senčur 225

Prodaj mladenca, 500 kg težkega VOLA. Arh, Sp. Gorje 159 (Poljane) 226

Prodaj KRAVO simentalo v osmem mesecu, tretjič brejo. Srednja vas 55, Senčur 227

Prodaj novo MOTORNO ŽAGO. Trstenik 11 228

Poceni prodaj dobro ohranjen KOSŠEK in globok žametni italijanski OTROŠKI VOZIČEK. Zora Purger, Proletarska 11, Tržič ali tel. 50-677 229

Poceni prodaj HLADILNIK. Telefon 064-78-311 230

Prodaj mesnate PRAŠICE za zakol. Rupa 16, Kranj 231

Prodaj suhe hrastove PLOHE. Jama 8, Mavčiče 232

Prodaj PRAŠICE, težke po 180 kg za zakol in 7 tednov staro TELIČKO frizjiko ter jalovo KRAVO simentalo, ki ima še 10 litrov mleka dnevno. Olševik 40, Preddvor 233

Prodaj PRAŠICA za zakol. Polica 1, Naklo 234

Ugodno prodaj rabljeno PEČ za centralno kurjavo. Telefon 23-518 235
Prodaj PRAŠICA za zakol. Rupa 15, Kranj 13128
Ugodno prodaj rabljeno SEDEŽNO GARNITURO. Informacije po tel. 26-517 vsak dan od 15. do 19. ure 236
Prodaj KRAVO za zakol. Voglje 98, Senčur 237
Prodaj črnobel TELEVIZOR senzor. znamke philips. Telefon 61-439 238
Prodaj dobro ohranjen globok OTROŠKI VOZIČEK pegei. Radakovič, Tuga Vidmarja 6, Kranj 239
Poceni prodaj manjši enofazni KOMPRESOR s pištolo za brizganje in več schielel TULJAV za dimnik. Stane Pjevičević, Bistrica 166 pri Tržiču 240
Prodaj dve TELETI. Leše 45, Tržič 241

Prodaj 4 dobro ohranjene FOTELJE in MIZO, za 8.000 din. Voglje 83, Senčur 242
Ugodno prodaj BOKSE ITT 80/120 W, za 2,2 SM. Sr. Bitnje 83, Pintar 243
Ugodno prodaj neškropljena JABOLKA s Stajerske. Polde Zupanc, Kranj, Mlakarjeva 17 (zraven kopalnišča) 244
Prodaj STILNO OMARO za v dnevno sobo. Informacije po tel. 62-314 od 18. do 21. ure 245
Prodaj BIKCA za pleme, starega dva tedna, MLIN za mletje krušnega žita in DRVA. Jerala, Podbrezje 111, Duplje 246
Prodaj HI-FI akai (tuner) in ojačevallec. Reševa 14, Kranj, tel. 26-153 247
Prodaj dekliške DRSALKE št. 31. Mara Majer, Cankarjeva 1, Tržič, telefon 50-263 248
Ugodno prodaj SEDEŽNO GARNITURO. Telefon 82-912 249

Ugodno prodaj staro MONTAŽNO HIŠO (7,5x7,5) v Kranju. Ponudbe pod: Poderi in odpelji 250
Prodaj BIKCA, starega 3 tedne za rejo. Koritno 5, Bled 251
Prodaj breje OVCE in OSLA. Posavec 16, Podnart 252
Prodaj 1 leto star GLASBENI CENTER gorenje. Telefon 064-83-143 253
Ugodno prodaj trajnožarečo PEČ emu kamin, rabljeno samo eno zimo, cena 8.000 din. Čadež, Cankarjeva 42, Radovljica 254
Prodaj kasetofon Akai GMX-50. Tel. 50-966, vsak dan od 20. do 21. ure 255

Prodaj 70 kv. m smrekovega NAPIŠČA, širina 10 cm, dolžine 4,5 in 6 m. Telefon 064-49-055 256
Prodaj 6 kw termoakumulacijsko PEČ in 10-litrski kuhinjski bojler. Informacije po tel. 28-686 vsak dan od 7. do 15. ure 257
Prodaj lepa JABOLKA (režete, voščence) in staro domače ŽGANJE. Kocjančič, Krnica 3, Zgornje Gorje 257
Prodaj PRAŠICA za zakol. Velesovo 12, Cerklje 258
Prodaj lepa zimska JABOLKA (boskopski kosmač, ontario, jonatan), cena 10 do 15 din. Babič, Žeje 1, Duplje 259

Leseno UTO (garažo), stoječo, krito z opeko, poceni prodaj. Zora Purger, Proletarska 11, Tržič, tel. 50-677 260
TELIČKO črnobelo, staro 6 tednov, prodaj. Kos, Sora 40, Medvode 363
KRAVO za zakol, menjam za plemensko ali brejo; in prodaj OKNO jelovica 140x120 cm, komplet zastekljeno in dvojno balkonskih VRAT. Virmaše 5, Škofja Loka 364

Prodaj nizko garderobno in knjižno OMARO. Milan Frelih, Groharjevo naselje 6, Škofja Loka 365
Prodaj novo termoakumulacijsko PEČ AEG, 3 kw z garancijo. Škofja Partizanska 45, Škofja Loka, tel. 61-980 366
Prodaj PRAŠICA, težkega 200 kg, 30 kg teže PRAŠICE. Sv. Duh, Škofja Loka 367
Prodaj rabljene SMUČI CR 160 cm, okovjem, cena ugodna in narvo ženski bukile JAKNO, v rjavi barvi, št. Jelenc, Ševlje 12, Selca 368
Prodaj 6 kw termoakumulacijsko PEČ. Naslov v oglašnem oddelku. Klemenčič, Predmost 27, Poljane na Škofjo Loko 369
Prodaj RADIO in HLADILNIK Štiglic, Kranj, Gradnikova 3, stanovanje 9 370

Prodaj dobro ohranjeno ročno SLMOREZNIČO in »RESEK« za konjsko vprego. Potočič 5, Preddvor 371
Prodaj TELICO frizjiko, staro mesecev. Zg. Brnik 61, Cerklje 372
Prodaj PRAŠICE, stare 7 tednov. Stare, Tatinec 6, Preddvor 373
Brezplatno oddam PSIČKE nemške ovčarke. Zirovnica 57 374
Prodaj PRAŠICA za zakol. Voklo, Senčur 375
Prodaj dve KRAVI: eno s teletom drugo mesecev brejo. Voglje 95, Senčur 376

Prodaj DRVA v »klatrah« in BUTRE. Lahovčič 21 377
Prodaj večje in manjše PRAŠICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 378
Prodaj dobro ohranjen PRALNI STROJ zopas 563. Telefon 26-246 379
Prodaj TOPORIŠČA »štile« za cepenje krampe in sekire. Visoko 29, Senčur 380
Prodaj PRAŠICE za zakol. Brnik 19, Cerklje 381
Prodaj električni ŠTEDILNIK ploščice in pečica. Grad 43, Cerklje 382
Prodaj dolgo birmansko OBLEKO št. 42. Poženik 38, Cerklje 383

Ugodno prodaj nov raztegljiv KAVČ (dvošen). Tuga Vidmarja 6, stanovanje 26, IV. Planina II, Kranj 384
Prodaj PŠENICO in FIZOL. Češnjec, Suha 29, Kranj 385
Prodaj kompletna enokrnlina VRATA 90x190 cm izlozbeno OKNO 170x130 cm in dvojna enokrnlina VRATA s ploščicami nastima roletami vse v dobrem stanju. Štefe, C. talcev 2, Kranj 386
Prodaj 4 dni starega BIKCA. Struževo 9, Kranj 387
Prodaj PRAŠICA, težkega 160 kg, zakol. Zabnica 37, tel. 44-614 388
Ugodno prodaj SPALNICO, črnobel TELEVIZOR gorenje. KAVČ in KUHALNIK s tremi ploščami. Tel. 24-937 389

15. do 20. ure 390
Poceni prodaj ŠIVALNI STROJ za gat jadranka, nerabljen. Dorfarje Zabnica, tel. 44-628 391
Prodaj pet tednov staro TELIČKO simentalo. Zalag 37, Cerklje 392
Novo termoakumulacijsko PEČ, 6 kw, prodaj. Zoran Stevanovič, Nazorova 10, Kranj, tel. 21-894 393
Prodaj KRAVO za zakol. Podreča, Mavčiče 394
Prodaj 8 mesecev brejo KRAVO Dvorje 43, Cerklje 395
Prodaj dva KAVČA, dva FOTELJA in pomivalno korito. Jogič, H. Lojzeta Hrovata 6, Kranj 396
Prodaj črnobela TELEVIZOR kosmos 548 (ekran 30x30) in Ni trionik video (ekran 55x40). Mičič, mišče 7, Kranj 397

Poceni prodaj rabljene moške DRSALKE št. 39. Francka Mali, Podljubje 102, Tržič 398
Oddam NEMŠKE OVČARJE (samice) stare en mesec. Telefon 81-608 399
Prodaj mlado OVCO in OVNO. Mošnje 7, Radovljica 400
Prodaj dolgo POROČNO OBLEKO drap barve. Pivka 42, Naklo 401
Prodaj novo MOTORNO ŽAGO, kv. m lamelne PARKETA, karambolan VW 1200, december 1974 in PRALNICO adria 450. Slavko Bevc, Kamnina goriča 44 402

KUPIM

Kupim rabljen TRAKTOR, do 35 KM. Štefan Bohinc, Doslovče 29, Zirovnica 403
Kupim 100 LAT za kozolec. Fran Urbanc, Rupa 15, Kranj 404
Kupim starejše kuhinjske ELEMEN TE. Šifra: Ohranjeno 405
Kupim rabljeno CISTERNO za kuro no olje (do 2000-litrsko). Tel. 064-70-00 406
Kupim 2 do 3 prm bukovih DRVA. Kuzma, Radovljica, Triglavška 33 407
Kupim TELEFONSKO ŠTEVILKO kranjske centrale. Telefon 25-070 408
Kupim 1 do 2 kub. m hrastovega LES 50 mm. Stane Klemenc, Podbrezje 409

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene

KATARINE KOREN

s Koroške Bele

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi izrekli sožalje, sorodnikom, dobrim sosedom, ki so mi nesebično pomagali v težkih urah ter prijateljem in darovalcem cvetja in vencev. Posebna zahvala tudi tov. Jaku Svetinu za ganljive poslovilne besede.

ŠE ENKRAT VSEM ISKRENA HVALA!
MOŽ FRANC KOREN IN HČERKE

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ateka, brata in starega ata

STANETA UŠENIČNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v teh trenutkih sočustvovali z nami, izrazili ustna in pisna sožalja, darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala vsem sosedom, g. kaplanu za opravljen obred in zastopniku Iskre za tople poslovilne besede ob grobu. Vsem še enkrat hvala!

VSI NJEGOVI
Kranj, 7. januarja 1983

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi bolezni zapustil naš sin, brat in stric

Peter Šinkovec

p.d. Roblek, posestnik na Jezerskem

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 14. januarja 1983, ob 15.30, izpred domače hiše na pokopališče v Ravnem.

ŽALUJOČI: mama, brat Izidor z družino, sestra Anica ter Minka in Milica z družinama in drugo sorodstvo

Jezersko, Tržič, Kranj, 12. januarja 1983

Za vedno je odšla od nas

DANICA BURSAC

NE BOMO TE POZABILI!

PRIJATELJI IN NAJOŽJI SODELAVCI

Kranj, 14. januarja 1983

Zdaj so na vrsti razstavljalci

Direktor Poslovno-prireditvenega centra Kranj Franci Ekar: »Kljub paketom in ukrepom smo lanski program uresničili. Leto, ki nas čaka, ne bo lahko, vendar imamo tradicijo in pogoje za boljšo kvaliteto.

Kranj — V Poslovno-prireditvenem centru v Savskem logu v Kranju je bilo lani šest sejmskih in še dvajset različnih drugih prireditvev. Oglevalo si jih je okrog 500 tisoč obiskovalcev, kar je enkrat več od predvidevanj. Da ocenijo lanski program in pove kaj o načrtih za leto, smo povprašali direktorja Poslovno-prireditvenega centra Kranj Francija Ekarja.

»Lanski program smo kljub ukrepom uspešno uresničili. S tem smo tudi izpolnili zaupanje podpisnikov samoupravnega sporazuma o investiciji Savskega otoka. Ocenjujem, da smo dobro gospodarili. Okrepili smo povezavo s slovensko Koroško, za kar smo bili deležni priznanj v avstrijskih sredstvih javnega obveščanja. Razen tega smo iz osnovnega prihodka pokrivali 3 milijone dinarjev za drsališče.

Med sejmskimi prireditvami je vsekakor izstopala zvezna prireditev civilne zaščite, na kateri sodeluje okrog 80 odstotkov vseh jugoslovanskih občin. Posebej moram omeniti prvo razstavo Iskre Kiberneteke za vsa Iskrina predstavništva v svetu. Razstava je potrdila, da je moč tovrstne poslovne oblike organizirati tudi na tej lokaciji. Menim, da je to lahko zgled drugim za prihodnje. Ob tem moram poudariti, da smo kot delovna organizacija izvrševali dogovorjene pogramere in uresničevali stališča medobčinske in republiške gospodarske zbornice, občinske skupščine in delovnih organizacij. Lani smo na primer dosegli 3,5 milijona dinarjev deviznega priliva s prodajo razstavnega prostora tujim razstavljalcem. Z odkupom sejmskih eksponatov pa smo prenekatere delovne organizacije omogočili, da je posodobila svojo opremo. In nezadnje moram ugotoviti, da se potrjuje tudi upravičenost investicije v večnamensko halo. Drsališče je v zadnjih dveh mesecih minulega leta obiskalo blizu 28.000 obiskovalcev. Ledeno ploskev uporabljajo predvsem mladi; sicer pa je drsališče ena najbolj cenjenih oblik rekreacije.

Kakšni so letošnji načrti Poslovno-prireditvenega centra?

»Leto, ki nas čaka, ne bo lahko, vendar se zavedamo, da imamo tradicijo in vse pogoje za boljšo kvaliteto. Tudi letos je na programu šest sejmskih prireditvev; organizirali pa bomo tudi druge. Kar zadeva obisk in prihodek, smo optimisti. Pričakujemo le manjši devizni priliv. Sicer pa naj bi bilo letošnje leto prelomnica. Po komercialni in oblikovni plati se bomo posvetili razstavljalcem. Zavedamo se namreč, da ima vsakdo, ki pride na sejem, pred seboj ekonomske cilje.

Še posebej se bomo letos delovali sodelovanja in kmetijsko-gozdarske sejmske prireditve. Pri prvem si bomo prizadevali ustvariti zaželen odnos med ponudbo in povpraševanjem, pri drugem pa popularizirati gozdarski poklic. Kar zadeva prehrano, bi bilo prav, da bi na sejmu prišli tudi dobavitelji, ki imajo sicer svojega posrednika v delovni organizaciji Živila. Glede sejma civilne zaščite pa menim, da bi se v to prireditev morala bolj vključiti celotna kranjska infrastruktura. Med to prireditevjo se na primer število prenočitev poveča za 6 tisoč.

Kar zadeva ponudbo, smo letos še bogatejši. Imamo sejmsko špedicijo, v kratkem pa bo začel delovati Iskrin informativni center na področju kooperacije. Tudi gostinska ponudba se je že uveljavila in restavracija postaja vse bolj poslovno in znana. Še naprej bomo razmišljali o možnostih za uvedbo hladilnice in adaptacijo zimskega bazena, prizadevali si bomo, da razrešimo vprašanje avtobusnega postajališča na sejmu. Uresničitev te, dve leti stare zamisli, bi prav gotovo pripomogla k večji karnosti na kranjski obvoznici. A. Žalar

Udobno in domače v počitniškem domu

Izola — Pred poldrugim letom so v Izoli položili temeljni kamen za počitniški dom upokojencev, ki je bil slovensko odprt v rekordnem času, ob letošnjem prazniku dela. V domu, ki ima zmogljivost 358 postelj, bo letos v izmenah po deset dni letovalo kakih 10.000 gostov.

V lepih vrtilih sodobne stavbe, ki se lepo ujema z okoljem, je 150 eno, dvo in troposteljnih sob, velika restavracija, kavarna, klubski in številni spremljajoči prostori. Pri gradnji so mislili tudi na invalide. Za težje invalide na vozičkih je na voljo šest posebnih sob z enajstimi ležišči v pritličju. Gostje se lahko kopajo v velikem pokritem bazenu, kjer je temperatura morske vode stalno 30 stopinj, ogreva pa jo sončna energija.

Za dobro počutje gostov skrbi 75-članski kolektiv, ki si je zadal nalogo, da bo slovenskim upokojencem nudil več kot le hotelsko udobje —

toplino, domačnost in prijeten počitek. Skrbno so načrtovali tudi rekreacijo. Za zdaj sicer še nimajo zaposlenega športnega referenta in se gostje kar sami prijavljajo v bazenu, na balinišču, pri biljarju... V prihodnje pa bo tudi za rekreacijo načrtejnije poskrbljeno.

Tudi cene v domu slovenskih upokojencev niso pretirane. Polni penzion je 480 dinarjev, pozimi celo nekoliko manj. Pri tem imajo upokojenci še 60 dinarjev popusta na račun regresa iz sklada skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije. Z bivanjem v domu so bili zadovoljni številni upokojenci, ki so doslej tod letovali. Ker je za letovanje v Izoli veliko povpraševanje, bodo težko prišli na vrsto vsi, ki si žele počitnice v tem domu. Prijave za letovanje zbira družva upokojencev, rezervacije pa so potrebne dva meseca pred zelenim letovanjem.

Drago Papler

Kipec Ostrovhar — Na letošnjem Ostrovharjevem srečanju so kipec Ostrovharja podelili vdovi pokojnega partizanskega komandanta Blaža Ostrovharja Ani (na sliki) ter igralcu Poldetu Bibiču za več kot 20-letno umetniško izpovedovanje. Kipeca je na prireditvi v Pirničah predal Cveto Novak, predsednik ZZB NOV Ljubljana-Širška. -fr

Prijetna prireditev

ZELENIČA — Na smučiščih na Zelenici se so v lepem in sončnem vremenu in v ugodnih snežnih razmerah v organizaciji SK Tržič pomerili mlajši pionirji in pionirke v slalomu za pokal Coca-Cole. Zbralo se je 148 smučarjev in smučark iz 28 slovenskih klubov, tekmovali pa so na dveh grehob, ki sta ju postavila domača trenerja Grašič in Strukelj in sta imeli po 34 vrtic in 90 metrov višinske razlike.

Rezultati: mlajši pionirji: 1. Gregor Grlic (Triglav) 63,04, 2. Marko Suštaršič (Valentin Vodnik) 66,50, 3. Primož Treven (Radovljica) 66,76, 4. Andrej Miklavc (Alpetur) 68,02, 5. Andrej Krničar (Jezerko) 68,11, 6. Sandi Jug (Gorica) 68,56, 7. Predrag Pantelič (Valentin Vodnik) 69,37, 8. Vinko Bizjak (Slavko Šlander) 69,42, 9. Klemen Rotar (Valentin Vodnik) 69,62, 10. Rok Miklavčič (Triglav) 69,69; **mlajše pionirke:** 1. Vesna Dolžan (Kr. gora) 65,78, 2. Polona Hafner (Alpetur) 66,63, 3. Marjeta Frelj (Slavko Šlander) 67,81, 4. Romana Škrilec (Kr. gora) 67,82, 5. Andreja Rojs (Branik) 68,12, 6. Silvana Boncelj (Triglav) 70,06, 7. Petra Boškjin (Radovljica) 70,13, 8. Vita Grošelj (Slavko Šlander) 70,55, 9. Petra Plajbes (Alpetur) 71,29, 10. Barbara Markun (Triglav) 71,73.

J. Kikel

GLASOVA ANKETA

Zimske počitnice

V ponedeljek so se za gorenjske solarje začele tritedenske zimske počitnice. Naša skrb, kako jih bodo čim bolj koristno in zdravo preživele, je morda res nekoliko odveč, saj so otroci najbolj zadovoljni, ker jim ni treba kjodaj vstajati in ždeti ob knjigah. Kljub temu pa so za mlade, ki bodo počitnice večinoma prebili doma, zaradi »stavke« snežene zime, ki jim je prejšnja leta ponujala obilo zabave že na najbližjem kraju, številne družbene akcije več kot dobrodošle za premagovanje dolgočasnja. Gorenjska drsališča so se v teh dneh spremenila v pravcati mravljišča, živahno je v bazenih, kino dvoranah, knjižnicah...

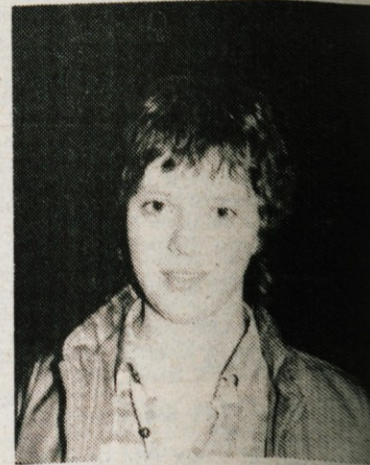

vedno petsto do šeststo solarjev. Tečaj vodijo vaditelji iz komisije za hokey in drsanje pri zvezi telesnokulturnih organizacij. Stanejo 40 dinarjev. Tudi vstopnina za prsto drsanje je izredno poceni, le 10 dinarjev. Gorenjski sejem je za počitniške dni spustil ceno za polovico, k pocenitvi pa prispevajo še izobraževalna skupnost, zveza prijateljev mladine in zveza telesnokulturnih organizacij. Po novem bo drsališče odprto tudi oba počitniška ponedeljka.

Silvo Japelj, učitelj telesne vzgoje v osnovni šoli heroja Gražerja v Trzinu: »V sodelovanju s TVD Partizanom in šolskimi športnimi društvi smo v trziški občini pripravili za učence vrsto tečajev, h katerim je telesnokulturna skupnost priskrbila sedem starih milijonov. Tako se na Zelenici že uspešno odvija sedemdnevni smučarski tečaj, ki ga obiskuje okrog 75 otrok in s prevozi ter z okolnično stano 1500 dinarjev. Ostale smučarske tečaje, ki smo jih načrtovali v Ročevnici in Zalem rovtu, veljali naj bi 200 dinarjev, smo morali zaradi pomanjkanja snega prestatiti. Drsališče smo odprli v ponedeljek. V tečaju, ki prav tako velja 200 dinarjev, je približno 150 učencev, dober obisk pa je tudi popoldne, ko je prosto drsanje.

Zdravko Sajovic iz Kranja, absolvent fakultete za telesno kulturo: »Drsalni tečaji in prosto drsanje na ploskvi Gorenjskega sejma so zdaj, ko ni snega, za počitniške izredno privlačna oblika sprostitve. V prvem tečaju, ki je ta teden vsak dan od 8. do 9. ure, je 135 mladih, za drugega je doslej prijavljenih 120, za tretjega pa okrog 70 učencev. Po tečaju je nato do enajstih prosto drsanje, tako da se vsako dopoldne vrstijo z drsalnišče, kjer je

Polona Kokalj iz Kranja, učenka prvega letnika družboslovno-jezikovne usmeritve v Škofji Loki: »Za počitnice sem si pripravila nekakšen načrt. Napletla bom pulover in šal, prebrala vsaj eno knjigo. Več časa bom posvetila rekreaciji. Vsako jutro tečem približno eno uro, dvakrat ali trikrat na teden grem na drsališče. Snega ne pogrešam preveč, ker ne smučam, rada bi ga samo zaradi drugačne podobe narave. Med počitnicami bom šla kakšno popoldne tudi v kino, ob nedeljah hodim na ples na Primskovo, zadnje dni pa bom malo pogledala še v učbenike.«

H. Jelovčan

Mozaik življenjskih zgodb

Kadar je beseda o ostarelih, najpogosteje govore številke: toliko upokojenih, toliko oskrbovancev v domovih, toliko socialnih podpirancev, toliko prejemnikov pokojnin, višina pokojnine... Številke pa nič ne povedo o samoti, zagrenjenosti, otopenosti, ali radosti, predanosti, optimizmu, skratka o zgodbah, ki jih vsakemu posamezniku piše življenje

Radovljica — Za sodobnim pročeljem radovljiškega Doma dr. Janka Benedika se skriva 126 zgodb. Izpred štirih let, ko se je v novem domu začelo sožitje te generacije, je še 40 prvih prebivalcev. Njihova kronika, ko bi jo zapisovali, bi beležila umirjen življenjski tok, ki ga prekinjajo samo prihodi, odhodi, kaka praznovja, pikniki, izleti. Ko bi kronika sledila najglobljim vzgibom ljudi, ki tu družno prebivajo jesen življenja, bi bila pretresljiva življenjska izpoved.

Ujšno smo le drobce, ki dokazujejo, kakšno bogastvo izkušenj, niz veselih in žalostnih zgodb, se skriva za navidezno monotonijo v tem pribežališču ostarelih. Odrezani od hrupnega sveta se jim dan začenja kot prejšnji... S potrpežljivim sedenjem ob oknu, samodejnim opravljanjem vsakdanjih navad, z zločinom podrsavanjem iz sobe po hodniku in nazaj.

Alenko je v dom prignala bolezen, zaradi katere ni mogla več do cela skrbeti sama zase. Potem ko je vse življenje negovala (bi-

la je namreč otroška negovalka), najprej v jaslih, nato v ambulanti in slednjič ob bolniški postelji ostarele matere, se je morala zdaj sama prepustiti negi v domu. A ko najhuje pomine, je že spet na nogah in v pomoč sestram v domski ambulanti.

Pred dvema letoma so v domu doživeli poroko. Vzela sta se **Katarina** in **Ivan**, ki sta kljub poznemu letom čutila dovolj mlada, da začneta znova. Toda Katarina je kmalu že drugič postala vdova. Pred časom se je preselila v trziški dom.

Poroke so v domovih za ostarele redke, ne pa tesne medsebojne navezave, kot prijateljstva ljudi, ki jim je treba več intimne človeške bližine. V radovljiškem domu živi tak par. Njemu je 89 let. Delal je pri železnici, se kalil v železarni, po ženini smrti pa se je zatekel v dom. Z rokami komajda zmore kako delo, glavo pa ima še bistro. Najraje bere. Čeprav mu tudi vid že malo pene. Ona je mlajša, s skromno in-

validsko pokojnino, ki jo varčno porazdeljuje za drobne vsakdanje potrebe.

Tudi grenkih zgodb ne manjka. 80-letni nekdanji čevljar se čuti v domu malce opeharjenega. Nič ni njegovega, pravi. Večasih je skromno služil, a je z redkimi peticami gospodaril sam.

Za mladega človeka, kakršna je 23-letna nepokretna invalidka, dom ostarelih ni pravo okolje. Brez vrstnikov je pusto; med umirjenimi, v preteklost zaverovanimi oskrbovanci postaja zamorjena in izgubljena optimizem. A drugam, kjer bi bilo več življenja, ne more.

Najstarejša prebivalka doma ima 94 let. Kaj vse je doživela od prejšnjega stoletja do danes! Mnogo spominov se je izgubilo. Živi ostajajo le dogodki iz otroštva in mladosti, večerajšnji dan je povsem v megli.

Segav moški prek 80 let pripoveduje, kako se je izsolal za »šlibarja«. Pred vojno, pravi, je po okorelem kranjskem predsodku za gošpoda krjal le tisti, ki si z delom ni mazal rok. On pa bi raje kot praški po vojni, ga zaprli v pisarno Nemirne narave je. Zdaj so ga poznata leta pričovala v dom. Tu je mesto staremu človeku, pravi, ne pa zabavi tudi pristavititi, da je pred leti iz enega taki domov »dezertiral«.

Od vsepovsod jih je prineslo v radovljiški dom, nekdanje delavce, meščane, kmete. Vsak je s sabo prinesel svoj način življenja, svoje navade, značaj, čustvovanje. 126 različnih zgodb se v domu povezuje v mozaik, podobo, ki ni nikoli dočela izpolnjena.

D. Z. Žlebir

Nova zgradba doma upokojencev v Izoli se lepo staplja z okoljem.